wroclaw.pl

Stwórz dom

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu pilnie poszukuje rodzin zastępczych do opieki nad dziećmi.

str. 7

ISSN: 2719-7948 BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA NR 13 (174), 26.03-3.04.2024

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 2

Wesołego Alleluja!

TOMASZ HOŁOD

Blisko 100 hektarów terenów zielonych

Zieleń w codziennym otoczeniu mieszkańców – to jeden z priorytetów miasta. Przeczytaj o nowym programie Zielone Płuca Wrocławia.

str. 4

Są plany na rozwój transportu w mieście!

Za dekadę sieć tramwajowa we Wrocławiu może być dłuższa o 25 kilometrów. Inwestycje już się rozpoczęły. Gdzie powstaną nowe trasy?

str. 10-11

Które drogi przejdą generalne remonty?

Powstańców Śląskich, Pułaskiego, Gajowicka czy Szczytnicka, m.in. te ulice będą jak nowe. Trwa projektowanie ich generalnych remontów.

str. 14-15

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA **WWW.WROCLAW.PL**

TOMASZ HOŁOD

Szanowni Państwo,

Święta Wielkiej Nocy wiążą się w naszej tradycji przede wszystkim z nadzieją, którą wspomaga czas powrotu do życia u progu wiosny, która wydłuża słoneczne dni i zazielenia na nowo świat.

Życzę Państwu dobrych, pełnych pokoju i nadziei Świąt Wielkiej Nocy, niech będą czasem spędzonym w gronie najbliższych, dadzą Państwu odpoczynek i siły na kolejne dni, niech oddalą zmartwienia i pozwolą patrzeć w przyszłość z uśmiechem.

Wszystkiego Dobrego dla Państwa!
Wszystkiego Dobrego dla Wrocławia!

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA NA ŚWIĘTA

28.03 Wielki Czwartek	29.03 Wielki Piątek	30.03 Wielka Sobota	31.03 Wielkanoc	1.04 lany poniedziałek
15°C	19°C	21°C	12°C	12°C

KARTKA Z KALENDARZA

29 marca 1952

powstała Wytwórnia Filmów Fabularnych we Wrocławiu

1 kwietnia 1945

1 kwietnia 1886 odkryto tzw. skarb zakrzowski. Jego zachowane fragmenty znajdują się w Muzeum Archeologicznym

2 kwietnia 1930

przy ul. Świdnickiej otwarto dom towarowy Warenhaus Wertheim – późniejszy Pedet, obecnie Renoma

BROCHOWSKIE WIANKI WIELKANOCNE

MAGDALENA PASIEWICZ

Cóż to było za spotkanie! Wianki, zboża, wstążki i rozmaite ozdoby „fruwały" po całej sali, aż w końcu trafiły w ręce małych i dużych uczestników warsztatów, by znaleźć swoje miejsce w przemyślanych i przepięknych kompozycjach. – Nie możemy się nadziwić, jak bardzo pomysłowych mamy sąsiadów i sąsiadki z osiedla, ale nie tylko! Odwiedzili nas także goście z dalszych zakątków Wrocławia, z ul. Daszyńskiego, a nawet z Kozanowa – opowiadają organizatorki warsztatów z Brochowskiego Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Koreańskiej 1a.

Warsztaty cieszyły się ogromnym powodzeniem, udział w nich wzięło łącznie 27 osób. Kolorowe kompozycje powstały pod okiem Eli Pindral, zaprzyjaźnionej i znanej już bywalcom Centrum. Z pewnością ozdobią w święta wielkanocne stoły albo drzwi uczestników zajęć.

Rozlicz PIT we Wrocławiu do 30 kwietnia

Ponad 550 tysięcy PIT-ów rozliczono w 2023 roku we Wrocławiu. Dochody dla miasta z ich tytułu wyniosły 1,7 mld złotych (to około 30 procent całego budżetu). Co zyskują mieszkańcy, jeśli złożą swoje zeznania podatkowe w stolicy Dolnego Śląska?

Paulina Czarnota

Czas na rozliczenie PIT-u mija 30 kwietnia. Składając zeznanie podatkowe we wrocławskich urzędach skarbowych, nie tylko pomagamy budować miasto. Możemy skorzystać także z darmowych wejść i zniżek z programem Nasz Wrocław. Potwierdzając dodatkowo zameldowanie w stolicy Dolnego Śląska uzyskamy Status Nasz Wrocław MAX – to 22 darmowe wejścia i zniżki w blisko 74 punktach na terenie miasta!

GRZEGORZ RAJTER

Pani Iwona mieszka we Wrocławiu i tu rozlicza swój PIT – wie, że dzięki tym pieniądzom miasto się rozwija

Dołącz do Nasz Wrocław

Już teraz z programu Nasz Wrocław korzysta niemal 300 tysięcy mieszkańców. Łączna wartość darmowych wejść do wrocławskich atrakcji, wykorzystanych przez uczestników programu od 2019 roku, to już ponad 8,2 miliona złotych!

Warto pamiętać, że uczestnictwo w programie Nasz Wrocław to także zniżki na bilety komunikacji miejskiej. Do tej pory wrocławianie zaoszczędzili na nich aż 21,3 mln złotych.

Korzyści dla mieszkańców

Pobierając aplikację i mając aktywny Status Podatnika (rozliczając podatek dochodowy we Wrocławiu), w ciągu 365 dni mamy możliwość skorzystania z:

- 11 darmowych wejść do wrocławskich atrakcji (Aquapark Borowska, Brochów i Wilanowska, Centrum Historii Zajezdnia, Hydropolis, Panthers Wrocław, WCT Spartan – lodowisko ul. Sukielicka i pływalnia Orbita, Vertigo Jazz Club, Visitor Center Hala Stulecia, WKS Śląsk Wrocław, zoo).
- zniżek u partnerów programu reprezentujących dziedziny sportu, rozrywki, kultury, zdrowia czy gastronomii
- dodatkowych 30 punktów w rekrutacji do przedszkoli oraz dodatkowych 80 punktów w rekrutacji do pozaobwodowych szkół podstawowych
- tańszych biletów okresowych imiennych na komunikację miejską we Wrocławiu
- biletu miesięcznego MPK za 1 zł w specjalnej taryfie Nasz Wrocław Kolej
- możliwości korzystania z wirtualnej karty w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

Mając aktywowany Status Nasz Wrocław MAX, czyli rozliczając podatek i będąc zameldowanym na pobyt stały we Wrocławiu, w ciągu 365 dni zyskujesz jeszcze więcej!

› **Szczegółowe informacje i aktualna oferta znajdują się na stronie internetowej www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw**

„Porusz serce": defibrylatory dla szkół

OLEKSANDR POLTAKOVSKY

Sergiusz Kmiecik, Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia, przekazał 22 marca dwa defibrylatory Lotniczym Zakładom Naukowym

19 defibrylatorów trafi do szkół podstawowych i ponadpodstawowych. O pieniądze na ten cel z budżetu miasta zawnioskowała Rada Miejska Wrocławia. Urządzenia kosztowały ponad 200 tys. zł.

Redakcja

To element kampanii „Porusz serce", realizowanej wspólnie z Uniwersytetem Medycznym.

– Wnioskowałem o środki w budżecie miasta na zakup automatycznych defibrylatorów, by zadbać o powszechną i profesjonalną pomoc. Tego typu działania wpisują się w międzynarodowy program publicznego dostępu do sprzętu ratującego życie i zwiększają poziom bezpieczeństwa mieszkańców Wrocławia. To ważne, by automatyczne defibrylatory były ogólnodostępne, również w takich miejscach jak szkoły. Jest to także element edukacji, uświadamia dzieciom, jak ważne jest udzielanie pierwszej pomocy i natychmiastowa resuscytacja oraz jak ją przeprowadzić skutecznie – podkreśla Sergiusz Kmiecik, przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia.

Dwa defibrylatory trafiły już do Lotniczych Zakładów Naukowych przy ul. Kiełczowskiej. W sumie urządzenia zostaną przekazane 15 wrocławskim szkołom.

Przygotuj się na wiosnę, posprzątaj!

Ekosystem, jak co roku, zaprasza do udziału w społecznych akcjach sprzątania świata. Zbiórki śmieci organizują rady osiedla, stowarzyszenia, grupy sąsiedzkie, placówki oświatowe i firmy. Tylko w 2023 roku we Wrocławiu zaangażowało się w nie 7800 ochotników. Najczęściej sprzątali nabrzeża Odry i okoliczne tereny zielone. Osoby zainteresowane organizacją akcji sprzątania świata w swojej okolicy mogą zgłaszać się do miejskiej spółki Ekosystem po worki, rękawice i odbiór odpadów z ustalonego miejsca. Kontakt: edukacja@ekosystem.wroc.pl.

170 par w programie in vitro 2024

Już 170 par zgłosiło się w tym roku do miejskiego programu IN VITRO NO LIMIT. To tyle, ile dotąd Wrocław przyjmował rocznie. Przypomnijmy, że od stycznia do programu może zgłosić się każda para, spełniająca kryteria. Wystarczy płacić podatki we Wrocławiu, mieć nie więcej niż 40 lat i udokumentowany proces starania się o dziecko przez 12 miesięcy. Konkretne pary kwalifikują podmioty medyczne, które mają podpisaną umowę z miastem. Nie obowiązują już, jak w poprzednich latach, limity w liczbie par, które mogą zostać przyjęte. Zmieniła się również kwota dofinansowania – wzrosła z 5 tys. złotych do 10. tys. zł. Więcej informacji na **wroc.city/in-vitro-no-limit**.

Uwaga! Zmiana czasu na letni

Zmiana czasu z zimowego na letni odbywa się zawsze w ostatni weekend marca. W tym roku będzie to **noc z soboty 30 marca na niedzielę 31 marca,** a więc w święta wielkanocne. Zegarki przestawiamy o godzinę do przodu, przez co śpimy krócej, ale otrzymamy za to dłuższy dzień. Zmieniając czas na letni, przestawiamy zegarki z godziny 2 na 3 w nocy.

Blisko 100 ha terenów zielonych we Wrocławiu!

Zieleń blisko mieszkańców, w ich codziennym otoczeniu, w drodze do pracy, szkoły, przy bloku, dostęp do parków czy skwerów w odległości 300 m od miejsca zamieszkania, a także rozszczelnianie betonowych przestrzeni – to jeden z priorytetów miasta na najbliższe lata. Oto nowy program Zielone Płuca Wrocławia.

Paulina Czarnota

Łącznie, w ciągu ostatnich pięciu lat, we Wrocławiu powstało 56 nowych parków i zieleńców. Do tego nasadzono ponad 27,5 tys. nowych drzew oraz 305 tys. krzewów i pnączy.

Zielone przestrzenie we Wrocławiu to w sumie ponad 12 tys. hektarów, czyli około 41 proc. powierzchni miasta. Według danych, 84 proc. wrocławian ma dostęp do zielonych terenów w odległości do 300 metrów od domu. To o ponad 6 proc. więcej niż w 2017 r. W obszarze śródmiejskim te liczby są jeszcze wyższe – bo w tej odległości zieleń ma 96 proc. mieszkańców.

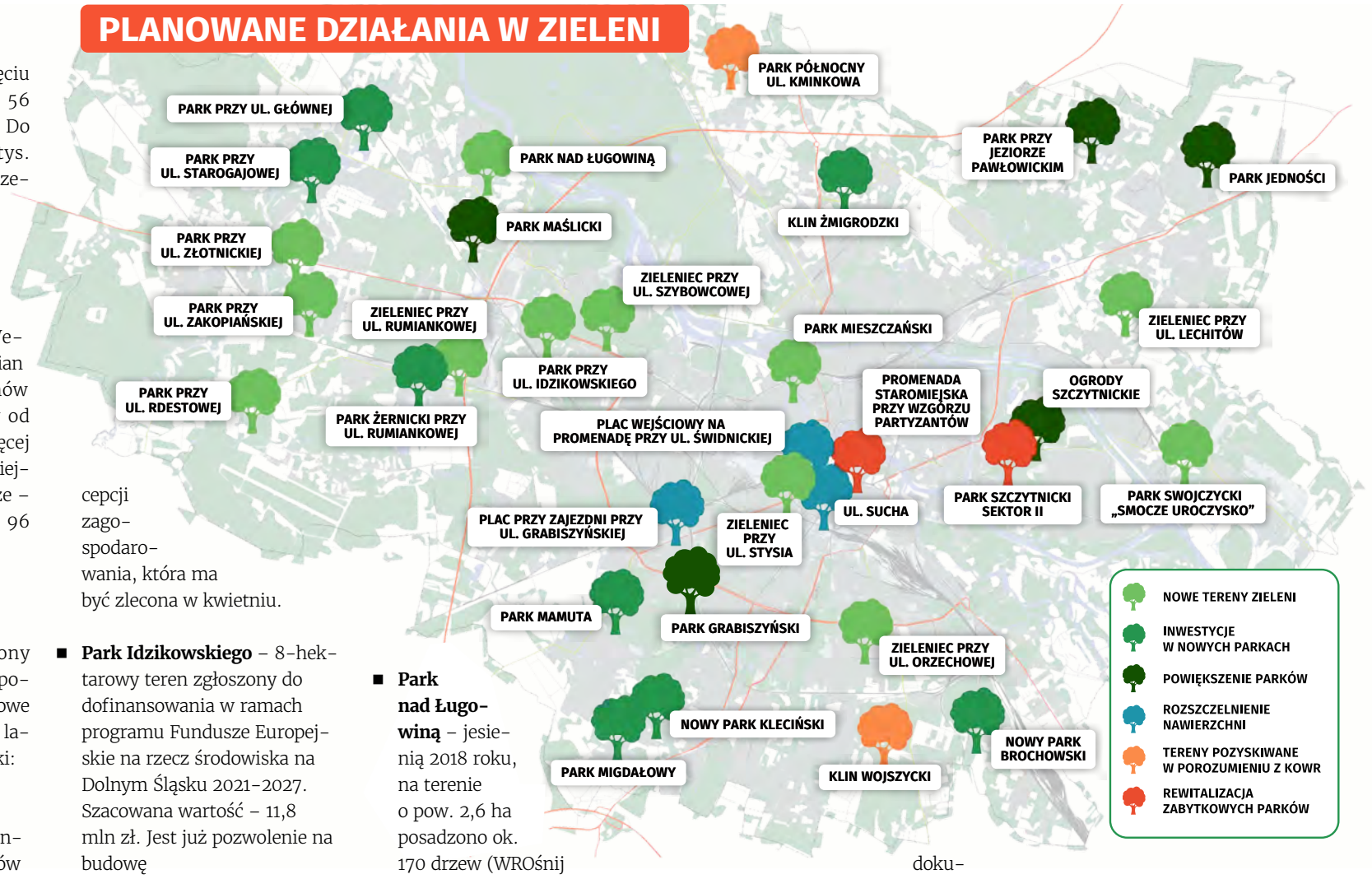

Nowe tereny zieleni

Ale na tym nie koniec! Zielony Wrocław ma w planach zagospodarować w sumie 100 ha pod nowe parki i zieleńce. W najbliższych latach powstaną m.in. nowe parki:

- **Klin Wojszycki 60 ha i Klin Widawski 3 ha** przy ul. Kminkowej (po pozyskaniu terenów z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – KOWR). Klin Wojszycki czeka jeszcze aktualizacja dokumentacji, założeniem jest, by na tym terenie powstał las, ale wkomponowany w już opracowaną i przekonsultowaną z mieszkańcami Wojszyc i Jagodna koncepcję terenu. Natomiast Klin Widawski czeka na opracowanie wstępnej koncepcji zagospodarowania, która ma być zlecona w kwietniu.
- **Park Idzikowskiego** – 8-hektarowy teren zgłoszony do dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie na rzecz środowiska na Dolnym Śląsku 2021–2027. Szacowana wartość – 11,8 mln zł. Jest już pozwolenie na budowę
- **Park przy Rdestowej** – w ramach akcji WROśnij we Wrocław jesienią 2022 roku, na terenie o pow. 3,5 ha posadzono 300 drzew. W planie jest opracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie tras spacerowych, montaż małej architektury i nasadzenie krzewów i bylin
- **Park nad Ługowiną** – jesienią 2018 roku, na terenie o pow. 2,6 ha posadzono ok. 170 drzew (WROśnij we Wrocław). W tym przypadku szykowane są materiały, na podstawie których będzie można zlecić projektowanie.
- **Park przy Zakopiańskiej** – tu także w ramach akcji WROśnij we Wrocław wiosną i jesienią 2020 roku, na terenie o pow. 2 ha nasadzono 424 drzewa. Zadanie wymaga opracowania dokumentacji projektowej i wykonania ciągów spacerowych, montażu małej architektury i założenia zieleni niskiej krzewów i bylin.
- **Park Mieszczński** – na terenie o pow. 3,5 ha powstaje park, obecnie prowadzona jest remediacja terenu, zakończenie I etapu jego budowy planowane jest na 2026 r. Koszt to 8 mln zł.
- **Park Swojczycki – Smocze Uroczysko** – pierwszy etap już jest realizowany w ramach WBO. Powstaje na terenach cennych przyrodniczo, w terenie zabudowy mieszkaniowej.

WROCŁAWSKIE INWESTYCJE

W tym roku rozpocznie się I etap prac w Ogrodach Szczytnickich – nasadzonych zostanie 536 drzew

W planie są też nowe zieleńce, przestrzenie wypoczynkowe, m.in przy ul. Rumiankowej (1 mln zł), Stysia (700 tys.), Orzechowej (900 tys.), Szybowcowej (1 mln) i Lechitów.

Ogrody Szczytnickie już w tym roku

Natomiast dwa zabytkowe parki czekają na powiększenie. Jeszcze w tym roku zrealizowany zostanie pierwszy etap prac przy budowie Ogrodów Szczytnickich. Ten atrakcyjny teren po dawnym ogrodnictwie, w kwartale ulic Mickiewicza, Kopernika, Heweliusza i alei Wielkiej Wyspy, wkrótce udostępni swoje walory mieszkańcom. Zieleń na 10-hektarowej działce ma być wzbogacona o ponad 1000 kolejnych drzew. Projekt zakłada urządzenie nowych alejek i wykorzystanie istniejącej infrastruktury. Mają powstać strefy rekreacyjne z małą architekturą. Spółka Wrocławskie Inwestycje dysponuje już najważniejszymi decyzjami administracyjnymi, które są niezbędne do rozpoczęcia tej inwestycji.

Zarząd Zieleni Miejskiej także rozbudowuje nowo powstałe parki, to dotyczy m.in. parku Brochowskiego, Klecińskiego, Migdałowego, tzw. Klina Żmigrodzkiego, parku Mamuta, parku Żernickiego przy ul. Rumiankowej, parku przy ul. Głównej, parku przy ul. Starogajowej i parku przy Jeziorze Pawłowickim. Na liście zadań jest też rozszczelnianie betonowych przestrzeni.

Poznaj NGO: Małe organizacje od wielkich zadań

Pomagają ofiarom przemocy domowej, prowadzą żłobki, ratują bezdomne zwierzaki. Noszą na swoich barkach spory kawałek miasta. Kto to taki? To NGO-sy, czyli organizacje pozarządowe. Na zadania, które realizują, Wrocław przeznaczył w latach 2018-2023 ponad 1,1 mld zł. Przedstawiamy niektóre z nich.

Maciej Wołodko

Jest ich u nas ponad 4,8 tysiąca. Wśród nich stowarzyszenia, fundacje, kluby sportowe, a nawet związki wyznaniowe. Miasto na dużą skalę korzysta z ich wiedzy, umiejętności i zasobów. Co roku zleca NGO-som różnego rodzaju zadania. Od prowadzenia domów pomocy społecznej, po punkty informacji turystycznej.

O wszystkich dziś nie opowiemy, zabrakłoby miejsca w biuletynie. Ale mamy dla Was kilka przykładów. Pokazują, jak różne są wrocławskie NGO-sy i w jak wielu obszarach wspomagają miasto i jego mieszkańców.

ODRA CENTRUM, TOMASZ HOŁOD, TOZ SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT

Odra Centrum mieści się w domu na wodzie. Tu właśnie w Odrzańskiej Świetlicy dzieci mogą odrabiać lekcje czy wziąć udział w warsztatach

Fundacja NON LICET

W Centrum Pomocy Dzieciom przy ul. Grabiszyńskiej 35-39B udzielana jest kompleksowa pomoc nieletnim pokrzywdzonym przestępstwem (przemocą, wykorzystaniem seksualnym), ich rodzicom, opiekunom oraz świadkom przemocy. Centrum zapewnia pomoc psychologiczną, prawną, psychiatryczną, socjoterapeutyczną. Udostępnia sądom Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci. Zgłaszać można się pod numerem 572 014 532 od poniedziałku do czwartku w godz. 10-20, ewentualne pytania można kierować pod adresem cpd@nonlicet.pl.

Przyjazny pokój

W Punkcie Interwencji Kryzysowej przy ul. Stalowej 6a Fundacja świadczy bezpłatną pomoc psychologiczną i prawną dla dorosłych, doświadczających przemocy w rodzinie lub przeżywających kryzys, a także dla świadków przemocy. Działają tu bezpłatne grupy wsparcia dla kobiet. Obowiązuje rejestracja telefoniczna pod numerem 572 108 352, a pytania można kierować pod adresem pomoc@nonlicet.pl.

– Zapraszamy do kontaktu wszystkie osoby, które potrzebują pomocy ze względu na przemoc domową. Postaramy się pomóc i wesprzeć. Nie jesteście sami – mówi wiceprezeska Fundacji Agnieszka Świętczak.

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami

Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Ślazowej działa od 1962 roku. Jednym z pierwszych weterynarzy był tu Antoni Gucwiński. Prowadzi je Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami.

– Liczba naszych podopiecznych się waha, ale zazwyczaj w jednym momencie mamy około 170 psów i 140 kotów, przy czym w sezonie letnio-jesiennym liczba kotów gwałtownie wzrasta, nawet do 280. Wtedy jest to dla nas właściwie najtrudniejszy czas w roku – mówi Aleksandra Cukier ze schroniska.

Jeśli myślimy o adopcji zwierzaka, najlepiej zacząć od wizyty w schronisku. Jest czynne dla odwiedzających codziennie. Nie trzeba się umawiać – wystarczy przyjść w trakcie pracy biura. W dni robocze można to zrobić od 9 do 15.30, a w weekendy do 14. Codziennie działa także tutejsze pogotowie dla zwierząt.

– Mamy czterech kierowców, którzy wyjeżdżają do zwierząt bezdomnych, znalezionych na terenie Wrocławia. Kierowcy zabezpieczają również zwierzęta bezdomne, które uległy wypadkom, wykonują wizyty poadopcyjne, a także sprawdzają zgłoszenia w sprawach znęcania się nad zwierzętami – dodaje Cukier.

Numer telefonu do pogotowia dla zwierząt to 501 334 268, jest czynny od godz. 8 do 22.

Fundacja OnWater.pl

Mają dom na wodzie i nie wahają się go użyć. W ramach Odrzańskiej Świetlicy dzieciaki z osiedla (i nie tylko) mogą tu przyjść odrobić lekcje, a przy okazji – nauczyć się czegoś więcej, biorąc udział w prowadzonych przez fundację warsztatach. Świetlica jest bezpłatna. Harmonogram warsztatów znajdziecie na stronie onwater.pl, zapisy pod numerem 506 563 517.

Wspólnie z dziećmi z wrocławskich przedszkoli i szkół budują także ogrody deszczowe. Pierwszy powstał w ubiegłym roku w Przedszkolu nr 19 przy ul. Kutnowskiej. Co roku organizują również wielkie, wspólne sprzątanie Odry, a chętni do zbierania śmieci z poziomu wody mogą wówczas za darmo popływać kajakiem. Znajdziecie ich koło mostu Grunwaldzkiego.

Fundacja Umbrella, czyli NGO dla NGO

Chcąc założyć we Wrocławiu stowarzyszenie albo fundację, warto pierwsze kroki skierować do Centrum Sektor 3. Przy ul. Legnickiej 65 prowadzi je Fundacja Umbrella. Pomagają założyć organizację i postawić z nią przysłowiowe pierwsze kroki. Można tutaj bezpłatnie skorzystać z sal czy wypożyczyć sprzęt (np. stół, nagłośnienie, projektor czy namiot na wydarzenie plenerowe).

Fundacja – siłami wolontariuszy – prowadzi także portal cowewro.pl z informacjami o wydarzeniach organizowanych przez NGO-sy. Trzy razy w roku organizuje Mikrogranty w ścieżce dla NGO. Dzięki programowi, młode organizacje pozarządowe mogą się starać o środki na realizację swojego projektu. Możecie skontaktować się z nimi pod numerem 713 597 500.

Dowiedz się więcej na Wrocław Rozmawia

W internetowej odsłonie tego tekstu znajdziecie dodatkowe informacje. Wyjaśniamy m.in., na jakich zasadach miasto współpracuje z NGO-sami. A także, jak wygląda to w liczbach.

Szczegóły na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia

Podjąłeś decyzję o adopcji psa? Przyjdź do TOZ

Zmiany w kursach w okresie Wielkanocy

W okresie świąt wielkanocnych zostaną wprowadzone następujące zmiany w organizacji komunikacji zbiorowej.

28.03 Wielki Czwartek i 29.03 Wielki Piątek. Wszystkie linie tramwajowe i autobusowe będą kursowały wg roboczych rozkładów jazdy. Zawieszone zostaną kursy:

- szkolne do Iwin (linia **133**),
- autobusów linii **941**,
- linii **903** o godz. 6.33 z Żórawiny do pętli „Tarnogaj",
- linii **913** o godz. 6.33 z Żórawiny do pętli „Krzyki".

30.03 Wielka Sobota. Wszystkie linie tramwajowe i autobusowe będą kursowały wg sobotnich rozkładów jazdy. Zawieszony zostanie kurs linii **602** o godz. 21.50 z Dworca Głównego do koncernu LG i kurs o godz. 23.20 z koncernu LG do Petrusewicza.

31.03 Wielkanoc i 1.04 Poniedziałek Wielkanocny. Wszystkie linie tramwajowe będą kursowały według świątecznych rozkładów jazdy z częstotliwością co 30 min. Wszystkie linie autobusowe będą kursowały wg niedzielnych rozkładów jazdy z poniższymi wyjątkami:

- zawieszone zostanie kursowanie linii: **108, 124, 130, 131, 146, 149 i 602**;
- linie autobusowe: **D, K, N, 102, 103, 105, 106, 111, 114, 115, 116, 121, 122, 126, 127, 134, 143, 144, 151 i 714** będą kursowały według świątecznych rozkładów jazdy.

2.04 wtorek. Wszystkie linie tramwajowe i autobusowe będą kursowały wg roboczych rozkładów jazdy. Zawieszone zostaną kursy:

- szkolne do Iwin (linia **133**),
- autobusów linii **941**,
- linii **903** o godz. 6.33 z Żórawiny do pętli „Tarnogaj",
- linii **913** o godz. 6.33 z Żórawiny do pętli „Krzyki".

Na wybory za darmo i dodatkowa ulga

Radni zdecydowali: mieszkańcy Wrocławia bezpłatnie dojadą komunikacją miejską do lokali wyborczych. Jednocześnie, osoby z umiarkowaną niepełnosprawnością będą mogły podróżować we Wrocławiu z 50-proc. ulgą. To rozwiązanie obejmie nawet 16 tys. osób, a wchodzi w życie 30 marca.

TOMASZ HOŁOD

Do nowych tramwajów typu Pesa Twist osoba poruszająca się na wózku wsiądzie bez problemu

Redakcja

Pierwszy, wyborczy aspekt zmian w uchwale biletowej ma budować frekwencję w czasie święta demokracji.

Dotyczy to zbliżających się wyborów samorządowych 7 kwietnia, ale także każdych kolejnych w przyszłości na szczeblu europejskim, prezydenckim i parlamentarnym.

Wrocław usuwa bariery

Drugi aspekt zmian – czyli ulga dla osób z niepełnosprawnością umiarkowaną powinna przysłużyć się aktywizacji zawodowej i społecznemu wyrównaniu szans.

Radni stwierdzili, że łatwiejszy i tańszy dojazd do pracy i na miejskie wydarzenia zwiększy liczbę osób podejmujących pracę. Tym samym wygeneruje większą liczbę osób płacących podatki w mieście, zarówno w składkach, jak i usługach oraz towarach.

Z ulgowych przejazdów będą mogły korzystać też osoby spoza Wrocławia, podróżujące zarówno z biletami okresowymi, jak i jednorazowymi. Wystarczy mieć ze sobą legitymację lub orzeczenie o niepełnosprawności.

Co do zasady, w mieście istnieją dwie taryfy biletowe: normalna i z programu miejskiego NASZ WROCŁAW. W nim dostępne są bilety normalne i ulgowe, z których od 30 marca skorzystać będą mogły osoby o szczególnych potrzebach.

Z kolei pasażerowie z niepełnosprawnością umiarkowaną, którzy zakupili bilety okresowe normalne, jeszcze przed wejściem w życie ulgi, mogą w Wydziale Transportu Urzędu Miejskiego Wrocławia starać się o zwrot różnicy w cenie biletu, licząc od momentu obowiązywania ulgi.

Rośnie liczba podróżnych

Według wyliczeń urzędników liczba pasażerów korzystających z komunikacji zbiorowej (w mieście i aglomeracji) zwiększa się. W 2023 roku wyniosła 194,5 miliona podróżnych, a to o ponad 20 milionów więcej niż w roku poprzednim. Idzie za tym rekordowa sprzedaż biletów. W 2023 roku ze sprzedaży biletów uzyskano niemal 208 milionów zł, to o ponad 20 milionów więcej niż w roku poprzednim.

Masz e-samochód? Zgłoś go do ZDiUM

We Wrocławiu samochody na napęd elektryczny i wodorowy mogą bezpłatnie parkować w całym mieście. Żeby jednak uniknąć zamieszania z anulowaniem mandatu, warto dokonać formalności i nadać identyfikator EE swemu autu w 5 prostych krokach.

ZDIUM

Auta skanujące są elektrykami, stąd ich zielone tablice rejestracyjne

Anna Aleksandrowicz

Kontrolą opłat w Śródmiejskiej Strefie Parkowania i w innych strefach płatnego parkowania zajmują się kontrolerzy, czyli ludzie, ale także specjalne skanujące wozy ZDiUM. Jadą one jezdnią i „widzą" tylko tablicę rejestracyjną.

Naklejka „Mój elektryk" Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dowód, że się skorzystało z 27 tys. zł dopłaty do zakupu tego samochodu z NGFOŚiGW) może być umieszczona również z boku lub na przodzie samochodu, ale ją odczyta tylko kontroler, a nie skaner. Skaner skanuje wyłącznie tablice rejestracyjne, i tego, że jest zielona, może nie „zauważyć" o zmroku.

Żeby więc zgodnie z przepisami zaparkować wszędzie swoim elektrycznym autem, najlepiej zdobyć identyfikator EE, uprawniający do zerowej stawki opłaty za postój pojazdów. Jak tego dokonać? Wygodnie będzie zajrzeć do sklepu internetowego ZDiUM wroclaw.e-abonamenty.pl i tam kliknąć 11. typ abonamentu (ostatni w trzecim rzędzie). Jeśli jednak jeszcze tego nie zrobiłeś i dostałeś mandat, wyślij reklamację pod adres zdium@zdium.wroc.pl.

MOPS pilnie szuka rodzin zastępczych dla dzieci

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu pilnie poszukuje rodzin zastępczych do opieki nad dziećmi, które są lub będą musiały trafić do domów dziecka. Aktualnie ponad 400 dzieci przebywa w domach dziecka, z tego ponad 100 to maluchy poniżej 10. roku życia, które bardzo potrzebują mamy i taty.

Paulina Czarnota

Pozostawione w szpitalu czy oknie życia niemowlęta, chore maluchy, zdrowe, ale zaniedbane przedszkolaki, dzieci w wieku szkolnym, nastolatki – dzieci z trudnymi doświadczeniami jest coraz więcej. I coraz częściej decyzją sądu trafiają do systemu pieczy zastępczej, czyli do domów dziecka lub do rodzin zastępczych.

Tymczasem placówki są przepełnione, przepisy w zasadzie nie pozwalają tworzyć nowych, a rodzin zastępczych krytycznie brakuje. Dlatego wrocławski MOPS pilnie szuka dla dzieci rodzin zastępczych, które dadzą im serca oraz domy i zastąpią rodziny biologiczne. Ośrodek szuka przede wszystkim osób, które byłyby gotowe pełnić funkcję rodzin zawodowych, które są wynagradzane za swoją pracę. Oferuje im wsparcie specjalistyczne, w tym psychologiczne i prawne, oraz lokalowe.

MAREK KSIĘŻAREK

Małgorzata Wójcik stworzyła rodzinę zastępczą dzieciom z domu dziecka, by dać im dom pełen miłości

Czym różni się rodzicielstwo zastępcze od adopcji

Rodzicielstwo zastępcze jest często mylone z adopcją. Ich wspólnym mianownikiem jest opieka nad dzieckiem pozbawionym wsparcia rodziców biologicznych. Jednak adopcja jest stała, dziecko ma zmieniony akt urodzenia, nazwisko, a rodzic adopcyjny ma prawa rodzica biologicznego i tak jest traktowany. Natomiast rodzicielstwo zastępcze jest co do zasady tymczasowe (jednak rzadko się zdarza, by dzieci wracały do rodziców biologicznych), dzieci noszą swoje nazwiska, a prawa przysługujące opiekunom są zależne od decyzji sądu, jednak przysługują im dodatkowe świadczenia finansowe, a nawet pensja, jeśli tworzą rodzinę zawodową. Obecnie we Wrocławiu jest blisko 600 rodzin zastępczych, w tym większość to rodziny spokrewnione (babcia, ciocia, rodzeństwo). Pod ich opieką jest 750 dzieci. W domach dziecka przebywa aktualnie ponad 400 dzieci, z tego ponad 100 to maluchy poniżej 10. roku życia, które bardzo potrzebują mamy i taty.

Dzięki pieczy zastępczej dzieci otoczone są opieką i odzyskują poczucie bezpieczeństwa. Małgorzata Wójcik, której marzeniem było stworzenie domu dla dzieci z domu dziecka od półtora roku jest rodzicem zastępczym trójki rodzeństwa: 7-letniego Kamila, 10-letniej Klaudii i 11-letniego Kacpra. – Poświęciłam się ich wychowaniu, żeby stworzyć im dom i zapewnić stabilizację. Na początku przeszłam szkolenie, żeby też sprawdzić siebie, czy się nadam na ich opiekuna prawnego. Kiedy już ze mną zamieszkały zadawały dużo pytań, jak ich życie będzie wyglądało, z czasem zaczęły się otwierać – opowiada pani Małgosia.

Gdzie się zgłosić?

Jeśli chcesz zostać rodziną zastępczą, zgłoś się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, do zespołu organizującego rodzinną pieczę, który mieści się we Wrocławiu przy ulicy Wysokiej 6 (boczna Grabiszyńskiej, blisko placu Pereca). Napisz na mejla: rodzicielstwo.zastepcze@mops.wroclaw.pl lub zadzwoń pod nr telefonu: 71 78 22 412.

› Szczegółowe informacje znajdziesz na stronie: mops.wroclaw.pl/formy-pomocy/piecza-zastepcza.

Uczniowie stworzyli scenariusze gry miejskiej

Zakończyła się trzecia edycja projektu społeczno-edukacyjnego WOLNOŚĆ dla uczniów szkół ponadpodstawowych z Wrocławia i aglomeracji wrocławskiej. Tym razem został podjęty temat RÓWNOŚCI, a zadaniem, nad którym pracowały zespoły, było przygotowanie scenariusza gry miejskiej.

Redakcja

Projekt rozpoczął się 6 grudnia 2023 spotkaniem z Jerzym Owsiakiem, polskim dziennikarzem radiowym i telewizyjnym, działaczem charytatywnym i społecznym, założycielem i prezesem Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W spotkaniu online wzięło udział ponad 900 uczniów z 20 szkół.

– Po tym spotkaniu rozpoczęła się praca zespołowa młodzieży nad scenariuszami gry miejskiej. W tej edycji otrzymaliśmy wyjątkowo dużą liczbę projektów – aż 26, w których stworzenie zaangażowanych było 127 uczniów – mówi Anna Ducka z Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

W skład komisji oceniającej prace weszli przedstawiciele organizatorów projektu – Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego, Europejskiego Centrum Solidarności w Gdańsku oraz uczniowie Liceum Ogólnokształcącego nr IV im. Stefana Żeromskiego we Wrocławiu.

W pierwszy dzień kalendarzowej wiosny odbyło się uroczyste zakończenie trzeciej edycji projektu. Wyróżnienia za najlepsze zgłoszone scenariusze odebrały zespoły z Technikum nr 10 (tytuł gry: Wrocławskie ścieżki wolności. Śladami równości w (nie)dawnych dziejach), XIV Liceum Ogólnokształcącego (tytuł gry: Dance Macabre), Zespołu Szkół nr 8 (tytuł gry: Z równością przez Wrocław), Autorskiego Liceum Navigo (tytuł gry: Wrocław dla wszystkich). Nagrodą dla zwycięskich zespołów jest udział w dwudniowych warsztatach wyjazdowych w Krzyżowej, podczas których młodzież zdecyduje, który scenariusz gry zostanie zrealizowany w czerwcu. Podczas uroczystości zakończenia projektu młodzież miała spotkanie i rozmowę z Manuelą Pliżgą – mediatorką i trenerką kompetencji międzykulturowych, prowadzącą projekt „Młodzi Trenerzy Różnorodności".

WCRS

21 marca odbyło się uroczyste zakończenie trzeciej edycji projektu

Remonty podwórek za miliony dzięki dotacji z Unii

10 podwórek z prawdziwego zdarzenia powstanie we Wrocławiu za 48 mln złotych, z czego ok. 12 mln pochodzi z dotacji unijnej. Które to wnętrza i kiedy mieszkańcy będą mogli się nimi cieszyć?

Paulina Czarnota

WM

Tak zmieni się wnętrze u zbiegu al. Kromera, ul. Bydgoskiej i Łąki Mazurskiej. Wieszaki na bieliznę to pomysł mieszkańców

Podwórkami zgłoszonymi do dofinansowania unijnego na lata 2021–2027 zarządza miejska spółka Wrocławskie Mieszkania.

Zastrzyk finansowy z Unii Europejskiej

Wnioski składane są sukcesywnie do ogłaszanych naborów. W 2023 roku zgłoszono i podpisano umowę o dofinansowanie dla pierwszego projektu pn. zagospodarowanie wnętrza podwórzowego w kwartale ulic Benedyktyńska, Sępa-Szarzyńskiego, Górnickiego, Sienkiewicza we Wrocławiu. Kwota przyznanego dofinansowania wyniosła prawie 2,1 mln zł, wartość całej inwestycji ponad 5,2 mln.

Dużo zieleni powstanie we wnętrzu przy Krzywej

– Do Strategii ZIT zgłosiliśmy 10 wnętrz podwórzowych. Łączna wartość wnioskowanych inwestycji wynosi 48 mln zł, a szacowana kwota dofinansowania wyniesie ok. 12 mln zł – mówi Monika Tendaj-Bielawska, prezes Zarządu Wrocławskich Mieszkań. Projekty zgłoszone do Strategii ZIT nie podlegają trybowi konkursowemu i uzyskują dofinansowanie ze środków europejskich po złożeniu wniosku o dofinansowanie.

Niespotykane aranżacje

Inwestycje podwórkowe zostały rozpisane do roku 2026. Poza jednym wnętrzem na Kleczkowie, dla którego rozpoczyna się proces konsultacji i tworzenia koncepcji zagospodarowania. W sumie remonty obejmą powierzchnię ponad 60 tys. mkw. Te najnowsze dokumentacje projektowe oprócz przewidywanych prac związanych z odwodnieniem, organizacją układu komunikacyjnego czy budową nowoczesnych miejsc zbiórki odpadów, mają elementy dotąd niespotykane.

Ciekawie wygląda projekt realizacji przy al. Kromera. Sam układ wnętrza położonego wśród zieleni w niskiej zabudowie mieszkaniowej ma potencjał miejsca rekreacyjnego. Projektant jeszcze wzmocnił ten efekt wprowadzając altany tematyczne, czyli herbarium, rosarium i winarium, porośnięte odpowiednio ziołami, różami i winoroślem. Na prośbę mieszkańców zostaną zamontowane wieszaki na bieliznę i tym samym wnętrze zachowa swój lokalny charakter.

Zaś na podwórku przy ul. Krzywej, warszawska pracownia projektowa, która ma w swoim portfolio m.in. przebudowę fragmentu parku w Gdańsku-Oliwie, zaprojektowała urozmaiconą zieleń w postaci nasadzeń magnolii japońskich, jabłoni ozdobnych i szpalerów grusz drobnoowocowych.

W tym roku Wrocławskie Mieszkania wyłonią wykonawcę prac dla 5 wnętrz, w dwóch prace są już realizowane.

HARMONOGRAM PRAC

	MIEJSCE	CZAS	OPIS
1.	Wnętrze Benedyktyńska/Sienkiewicza/Szarzyńskiego/Górnickiego	2022-2023	prace wykonane, dofinansowanie z ZIT – 2,1 mln zł. Łączny koszt 5,3 mln zł
2.	Wnętrze Jaracza/Orzeszkowej/Wyszyńskiego/Nowowiejska	dobiega końca II etap prac, w 2024 roku planowane uruchomienie III i IV etapu	dofinansowanie z ZIT – 2 mln zł, przewidywany koszt inwestycji 8,5 mln zł
3.	Wnętrze Komuny Paryskiej/Zgodna/plac Zgody	2023	dokumentacja złożona w Wydziale Architektury, planowane prace w 2024-2025, dofinansowanie z ZIT – 360 tys. zł, przewidywany koszt inwestycji 2,2 mln zł
4.	Wnętrze Wyszyńskiego/Prusa/Szarzyńskiego/Sienkiewicza	planowane prace w 2025-2026	dokumentacja złożona w Wydziale Architektury, dofinansowanie z ZIT – 900 tys. zł, przewidywany koszt inwestycji 4,6 mln zł
5.	Wnętrze Krzywa/Piastowska/Sienkiewicza/Reja/Nowowiejska,	planowane prace w 2024-2025	dofinansowanie z ZIT 1,8 mln zł, przewidywany koszt inwestycji 10,5 mln zł
6.	Wnętrze Rozbrat/Prusa/Szarzyńskiego	planowane zakończenie robót 2024 rok	realizacja w trybie zaprojektuj i wybuduj, umowa w trakcie realizacji, dofinansowanie z ZIT to 162 tys. zł, przewidywany koszt inwestycji 1 mln zł
7.	Wnętrze Kraszewskiego/Zegadłowicza/Kleczkowska/Struga	planowana realizacja w 2024-2025	dofinansowanie z ZIT – 750 tys. zł, przewidywany koszt inwestycji 4,7 mln zł
8.	Wnętrze Kromera/Bydgoska/Łąka Mazurska	planowana realizacja w 2024-2025	dofinansowanie z ZIT to 1,35 mln zł, przewidywany koszt inwestycji 5,8 mln zł
9.	Wnętrze Wapienna/Gajowa/Przestrzenna	planowana realizacja 2024-2025	dofinansowanie z ZIT – 282 tys. zł (wrzesień 2025), przewidywany koszt inwestycji 958 tys. zł
10.	Wnętrze Trzebnicka/Kleczkowska/Siemieńskiego/Kraszewskiego	planowane zlecenie dokumentacji 2024, planowana realizacja prac 2025-2026	dofinansowanie z ZIT to 2,1 mln zł (lista rezerwowa), przewidywany koszt inwestycji 6 mln zł

100 kamienic i 70 dziedzińców zyska nowe oblicze

Wrocław kontynuuje program kompleksowej rewitalizacji i modernizacji zasobu komunalnego. Do sieci ciepłowniczej i gazowej podłączono już ponad 300 budynków, a do końca bieżącego roku liczba ta wzrośnie do 400. Czas na kolejne etapy prac, dzięki którym kamienice odzyskają blask, a podwórka staną się funkcjonalne.

Redakcja

W najbliższych kilku latach Wrocław zmodernizuje blisko 100 kamienic. Rewitalizacji zostanie poddanych m.in. 15 budynków komunalnych w obrębie ulic: Ptasiej, Kurkowej, Podwórcowej i pl. Strzeleckiego. Zakres prac obejmie elewacje budynków, dachy, klatki schodowe i piwnice, wykonane zostaną izolacje przeciwwilgociowe oraz zmodernizowane instalacje wodno-kanalizacyjne, które obejmą też likwidację WC w częściach wspólnych.

Niezależnie od budynków, które już są objęte procesem rewitalizacji, miasto planuje działania pod kolejnymi adresami. Lista jest obecnie tworzona, trafiły już na nią kamienice przy ulicach Henryka Pobożnego 20 i Baryckiej 9. Docelowo projekt obejmie łącznie 100 budynków komunalnych.

TOMASZ HOŁOD

Nagrodzona rewitalizacja 120-letniej kamienicy przy ul. biskupa Tomasza z odrestaurowanym przedwojennym napisem na parterze (w kółku)

Tempo rośnie

– Zwiększamy tempo remontów lokali komunalnych, z uwzględnieniem obecnie niezagospodarowanych, o 200 rocznie. Chcemy radykalnie skrócić czas oczekiwania na lokal komunalny, w tym zwłaszcza na lokal objęty najmem socjalnym – zaznacza Jan Bujak, dyrektor Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji z Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Kolejne kamienice planowane do remontu z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska (FEDS) to: ul. Chudoby 9, ul. Czajkowskiego 32, ul. Komuny Paryskiej 82 i 84, ul. Prądzyńskiego 3, 20, 24 i 39, ul. Więckowskiego 4, 5, 20 i 21, ul. Dworcowa 12, ul. Kurkowa 65, ul. Legnicka 27, ul. Małachowskiego 16, ul. Otwarta 13, ul. Śrutowa 12.

Nagrody za rewitalizacje

W ostatnich 5 latach miasto wyremontowało 44 budynki komunalne, a wizytówką tych działań może być 120-letnia kamienica z odtworzonym przedwojennym napisem przy ul. bp. Tomasza I 8. Odrestaurowano tam i wyremontowano elewację frontową, docieplono ścianę od podwórza, wyremontowano klatkę schodową i piwnice, a w mieszkaniach wydzielono toalety. Budynek został podłączony do sieci ciepłowniczej, wymieniono stolarkę okienną, a drzwi wejściowe wykonano na wzór oryginalnych. Odnowiona kamienica otrzymała wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie Modernizacja Roku i Budowa XXI wieku (w kategorii obiekty mieszkalno-usługowe). Prace zakończono w styczniu 2022 roku, a ich koszt to 2,2 mln zł. Z kolei kamienica przy ul. Mierniczej 9 zwyciężyła w konkursie Fasada Roku (kategoria budynków zabytkowych po renowacji). Nagrodę przyznano za różnorodność użytych materiałów i nakład pracy włożony w rewitalizację obiektu.

MAGDALENA PASIEWICZ

Podwórko między Benedyktyńską, Górnickiego, Sienkiewicza i Sępa-Szarzyńskiego służy mieszkańcom

Dziedzińce jak nowe

W mijającej kadencji nowy wygląd i nową funkcjonalność zyskało także 30 wnętrz podwórzowych. W trakcie realizacji jest 14 kolejnych, natomiast w przygotowaniu następnych 20 na lata 2024-2026.

– Niezależnie od zaplanowanych rewitalizacji, sporządzany jest również program kompleksowej modernizacji podwórek na lata 2025-2028. Obejmie on 35 dodatkowych lokalizacji, a szacowana wartość nakładów to 100 mln zł, a więc średnio 3 mln na podwórko – podkreśla Jan Bujak. Zatem w latach 2024-2028 oblicze zmieni w sumie 70 podwórek.

Podwórka kompletne

Za podwórko kompletne uznane zostało to wyremontowane przez ZZK między ulicami: Kotlarską, Łaciarską, Nożowniczą i pl. Nowy Targ. To miejsce usytuowane nieopodal Rynku, gdzie na powierzchni około 2,5 tys. mkw. zaplanowano wszystkie niezbędne funkcje. Wykonano plac zabaw dla najmłodszych, niewielką siłownię i zieloną strefę pośród zwartej zabudowy. Zamontowano podziemne pojemniki na śmieci, wytyczono chodniki, ścieżki, drogi z różnych nawierzchni, a wcześniej odwodnienie. Postawiono donice, ławeczki i zamontowano oświetlenie. Wreszcie posadzono 32 nowe drzewa, 840 krzewów, trawy ozdobna i pnącza.

Prace zakończone w czerwcu 2022 roku poprzedzono, oczywiście, konsultacjami społecznymi.

Innym takim podwórkiem jest zmodernizowane przez Wrocławskie Mieszkania nakładem ponad 5 mln zł wnętrze między ulicami Benedyktyńską, Górnickiego, Sienkiewicza i Sępa-Szarzyńskiego. Zmieniło się tam wszystko: układ komunikacyjny, miejsca rekreacji, oświetlenie. Ogromna powierzchnia pozwoliła zaprojektować siłownię zewnętrzną, plac zabaw i odnowienie boiska, przy którym pojawiły się piłkochwyty. Miejsce znalazły również stojaki rowerowe, ławki i toalety dla psów. Stworzono nowe zielone przestrzenie i zacienione enklawy.

Należy podkreślić, że w działaniach podwórkowych Wrocław posiłkuje się dofinansowaniem unijnym, co przyspiesza cały proces. Spółka Wrocławskie Mieszkania zgłosiła 10 wnętrz i otrzymała 12 mln zł wsparcia w ramach Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027. Szczegóły na stronie 8.

ROZWÓJ WROCŁAWSKIEGO TRANSPORTU

Na Swojczyce, Maślice czy do szpitala na Borowskiej tramwajem? A może na Jagodno i Psie Pole? Powstanie tych – i innych tras – jest kwestią czasu (i pieniędzy). Za dekadę sieć tramwajowa we Wrocławiu może być dłuższa o 25 kilometrów. Inwestycje już się rozpoczęły.

Bartosz Chochołowski

Najbardziej zaawansowane prace są przy budowie tramwaju na Swojczyce. Dobiega końca projektowanie i jeszcze wiosną zostanie rozpisany przetarg na budowę. Krótki fragment torowiska już istnieje – na nowych mostach Chrobrego.

Nowa trasa rozpocznie się od pętli Sępolno. Dalej pojedziemy Mickiewicza i nowymi mostami do Swojczyckiej. Za ul. Magellana tory skręcą w prawo, aby zakończyć się pętlą w pobliżu ul. Chałupniczej – tam, gdzie jest cmentarz parafialny i ul. Cooka. Będzie tu też parking P+R i dla rowerów.

Miasto przewiduje, że przedsięwzięcie kosztować będzie ponad 200 mln zł. Odcinkiem o długości 1,9 km jeździć mamy już w 2026 roku. W jego zasięgu będzie ponad 11 tys. mieszkańców.

Program autobusowo-tramwajowy

Magistrat „Wrocławski program tramwajowy 2.0" ogłosił w 2022 roku. Teraz go rozwija, bo liczy na zmianę sytuacji finansowej. Najprawdopodobniej wartkim nurtem popłyną pieniądze z KPO (pierwsza transza środków została odblokowana) oraz z unijnych funduszy spójności. Wrocław korzysta również ze wsparcia budżetu krajowego.

Zmieniają się również warunki prowadzenia inwestycji: za poprzedniego rządu na zmianach podatkowych Wrocław stracił 1,2 mld zł, a wojna w Ukrainie wywołała liczne perturbacje wpływające na finanse, sektor energetyczny i całość gospodarki.

Miliardy nie tylko na tory

Inwestycje w transport zbiorowy mogą liczyć na wsparcie, bowiem wpisują się w politykę zdrowotną i ekologiczną Polski i UE. Zwiększenie dostępności sprawnego i lubianego przez wrocławian zeroemisyjnego transportu szynowego może przyczynić się do spadku liczby aut codziennie jeżdżących po mieście, czyli do zmniejszenia emisji substancji, które trują mieszkańców.

Dotacje są kluczowe dla projektów tramwajowych. Mówimy bowiem o wydawaniu setek milionów złotych tylko na infrastrukturę. Do obsługi nowych linii potrzebne są tramwaje. Jeden nowoczesny to wydatek ok. 10 mln zł, a do obsługi wymienionych tu tras potrzeba ich sto. A dla tych stu niezbędna jest nowa zajezdnia.

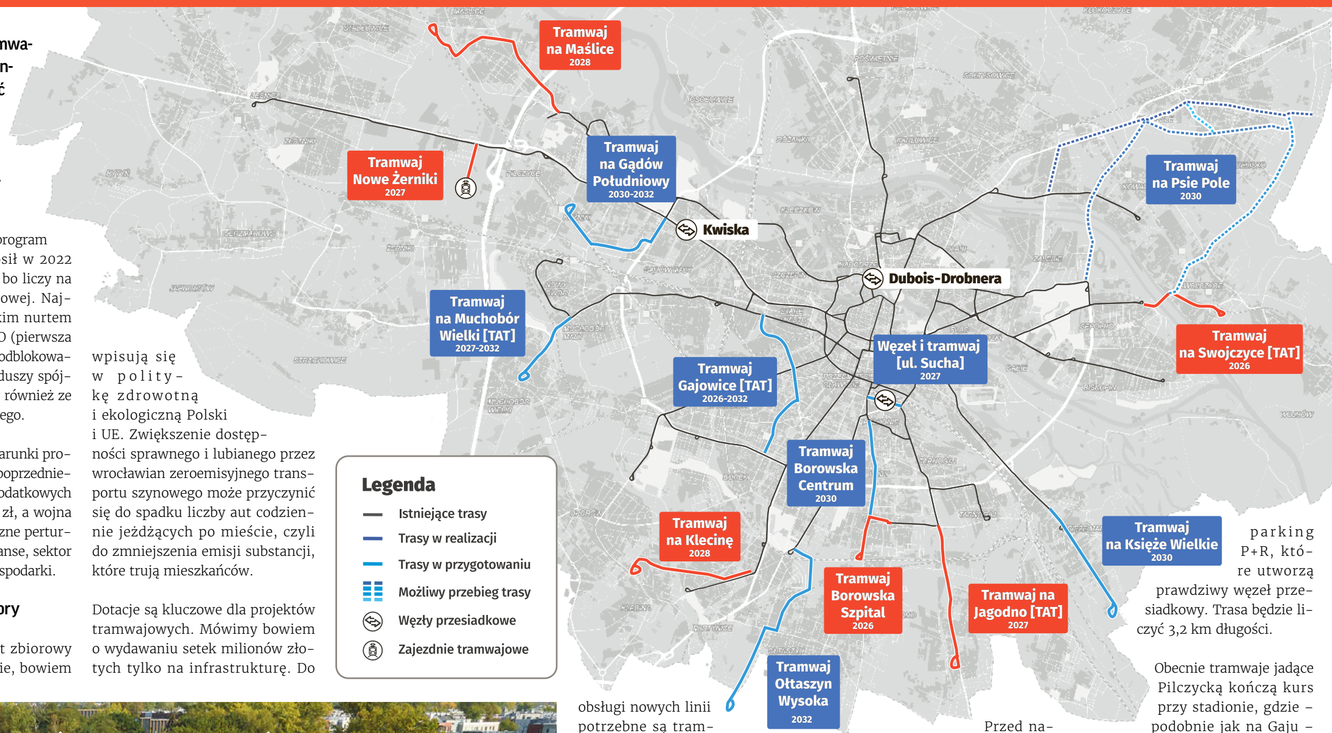

Do szpitala tramwajem

W zbliżonym czasie, jak w przypadku Swojczyc, możliwy będzie dojazd tramwajem do szpitala przy Borowskiej – już w 2026 roku. Zyska na tym ok. 4,5 tys. mieszkańców, ale doliczyć trzeba olbrzymi ruch, jaki generuje Uniwersytet Medyczny. Obok Szpitala Klinicznego mieści się Wydział Farmaceutyczny. Magistrat szacuje, że w sumie z połączenia tramwajowego będzie mogło korzystać nawet ponad 9 tys. osób.

Linia będzie przedłużeniem torów obecnie kończących się na Świeradowskiej (krańcówka Gaj). Tramwaje pojadą dalej Działkową, z której skręcą w lewo w Borowską. Wzdłuż Borowskiej trasa będzie też służyć autobusom jadącym dalej na południe miasta.

Przed nasypem kolejowym powstanie pętla z parkingiem P+R. Kolejarze natomiast mają wybudować tam przystanek kolejowy i powstanie węzeł przesiadkowy dla pasażerów pociągów, tramwajów, autobusów i kierowców samochodów.

Po torach na Maślice

Dużym, już rozpoczętym, przedsięwzięciem jest poprowadzenie linii tramwajowej na Maślice. Osiedle dynamicznie się rozwija, a obecnie wydostanie się z niego, a także ze Stabłowic czy Pracz Odrzańskich, jest w godzinach szczytu bardzo czasochłonne. Autobusy solidarnie z samochodami stoją w korkach.

Trwa teraz projektowanie trasy prowadzącej od istniejącego torowiska na Pilczyckiej przy stadionie, częściowo wzdłuż Maślickiej, kończącej się pętlą pomiędzy galerią handlową przy Królewieckiej a linią kolejową nr 273. Tam ma powstać także nowy przystanek kolejowy, parking P+R, które utworzą prawdziwy węzeł przesiadkowy. Trasa będzie liczyć 3,2 km długości.

Obecnie tramwaje jadące Pilczycką kończą kurs przy stadionie, gdzie – podobnie jak na Gaju – jest krańcówka. Wydłużenie linii i zakończenie jej pętlą ułatwi MPK elastyczniejsze dysponowanie taborem.

Inwestycja ma kosztować ponad 200 mln zł, a jej zakończenie zaplanowane jest na 2028 r. W zasięgu trasy znajdzie się ponad 14 tys. mieszkańców.

Przez Klecinę na Oporów

Mamy tu do czynienia z dwoma zadaniami. To bardziej ambitne polega na poprowadzeniu torowiska przez Klecinę, aż do Oporowa – z nowym mostem przez Ślęzę.

Odcinkiem liczącym 1,8 km pojedziemy już za cztery lata. Docelowo skorzystać będzie z niego mogło nawet ponad 11 tys. mieszkańców wsiadając i wysiadając na czterech przystankach. Natomiast w przyszłym roku zostanie wybudowana mijanka na ul. Przyjaźni. Usprawni ona ruch na obecnej jednotorowej trasie.

Tramwaj na Jagodno

Wbrew niedowiarkom, tramwaj na Jagodno faktycznie powstaje. Trwają roboty, które w niektórych miejscach są już zaawansowane. Faktem jest, że ta trasa będzie na razie trasą tylko autobusową, ale i tak już w połowie przyszłego roku przyniesie mieszkańcom Jagodna i Wojszyc ogromną ulgę – bez stania w korkach dotrą komunikacją miejską do Bardzkiej, gdzie mogą przesiąść się do tramwaju, który niezależnie od natężenia ruchu szybko dowiezie ich do centrum.

Wydzielony buspas powstaje na bazie projektu trasy autobusowo-tramwajowej. Tory na razie nie są budowane, bo nie ma przepisów, które regulowałyby zasady przecinania się torów tramwajowych z kolejowymi, ale obecny rząd deklaruje, że w tym roku powstaną.

Tramwaj na Nowe Żerniki i do zajezdni

Krótkie, 900-metrowe połączenie zapewni mieszkańcom osiedla Nowe Żerniki wygodny dostęp do sieci tramwajowej w całym mieście. Już od 2027 roku tory i pętla będą służyć nie tylko mieszkańcom, ale będzie to również dojazd do zajezdni tramwajowej. Zupełnie nowy obiekt MPK powstać ma na końcu al. Architektów, na polu między linią kolejową a AOW.

Epokowa inwestycja – tramwaj na Psie Pole

W zależności od wybranego wariantu, mowa o nowej linii o długości 7-10 km. Może ona biec od strony Swojczyc, przez mosty Chrobrego, z Zalesia, przez Kowale nowymi mostami, albo stanowić przedłużenie linii wiodącej na Kromera. Teraz biuro projektowe pracuje nad wskazaniem 2 lub 3 najkorzystniejszych opcji. Będziemy je znali na wakacje.

W przyszłym roku po konsultacjach społecznych ma rozpocząć się projektowanie przedsięwzięcia, a za trzy lata budowa. Jest opcja, że Psie Pole zostanie połączone sprawną komunikacją miejską z centrum miasta w roku 2030.

Projekt trasy tramwajowej na Swojczyce dobiega końca

WI

PROGRAM AUTOBUSOWO-TRAMWAJOWY

Tramwaj Ołtaszyn – Wysoka

Tory mają biec od pętli Park Południowy do wysokości Zwycięskiej, a dalej w kierunku południowym przy granicy Toru Wyścigów Konnych, wzdłuż ul. Ołtaszyńskiej, do wsi Wysoka, leżącej przy granicy z Wrocławiem. Planowanie trasy jest uzależnione od rozwiązań, które PKP przedstawi dla linii kolejowej 285.

Tramwaj na Księże Wielkie

Ulica Opolska stanie się „południową bramą miasta". Ważnym elementem kompleksowej przebudowy będzie torowisko prowadzące do Księża Wielkiego. W rejonie Brochowskiej powstanie pętla oraz parking P+R.

TAT Borowska – Centrum

Połączy odcinek torów, które będą wybudowane do 2026 roku: od Świeradowskiej do szpitala. Nowa linia od Działkowej do Glinianej istotnie poprawi skomunikowanie Gaju i Hub z centrum.

Tramwaj na Gądów Południowy

Zapewni dobre połączenie z centrum mieszkańcom Gądowa Małego i Kuźnik. Tory mają biec od ul. Na Ostatnim Groszu do stacji kolejowej Kuźniki. Projektowanie jest wstrzymane do czasu przeprowadzenia inwestycji kolejowych: budowy bezkolizyjnego skrzyżowania torów z ulicami Koszalińską i Balonową. Rozwiązanie zastosowane przez PKP zdeterminuje projekt tramwaju.

TA/TAT Gajowice

Połączy okolice Dworca Świebodzkiego z al. Hallera. W pierwszym etapie, wraz z przebudową ul. Gajowickiej, powstanie buspas (i to już za dwa lata). W latach 30. pojawi się na nim torowisko, które będzie przedłużone nowym korytarze do torów na Nowy Dwór. Linie spotkają się na ul. Robotniczej, na wysokości Góralskiej.

TA/TAT Muchobór Wielki

Komunikacja zbiorowa w tym rejonie ma się poprawić dzięki buspasowi na Strzegomskiej i Mińskiej – od przystanku Rogowska P+R do ul. Roślinnej. W dalszej kolejności rozważane jest wybudowanie na buspasie linii tramwajowej. Istotnym problemem są przecinające trasę tory kolejowe.

HARMONOGRAM NOWYCH TRAS

1	**Swojczyce** – tramwaj	2026	Dokumentacja projektowa
2	**Jagodno** – TAT	2027	Realizacja – etap I
3	**Borowska Szpital** – tramwaj	2026	Dokumentacja projektowa
4	**Maślice** – tramwaj	2028	Dokumentacja projektowa
5	**Klecina** – tramwaj	2028	Realizacja – etap I
6	**Nowe Żerniki** – tramwaj (zajezdnia)	2027	Koncepcja projektowa
7	**Ołtaszyn – Wysoka** – tramwaj	2032	Planowanie (decyzja PKP)
8	**Gądów Południowy** – tramwaj	2030	Planowanie
9	**Muchobór Wielki** – TA/TAT	2032	Planowanie
10	**Księże Wielkie** – tramwaj	2030	Planowanie
11	**Gajowice** – TA/TAT	2032	Dokumentacja projektowa
12	**Borowska Centrum** – TAT	2030	Planowanie
13	**Psie Pole** – tramwaj	2030	Opracowywanie wariantów
14	**ul. Sucha** – tramwaj	2027	Planowanie

TA – Trasa Autobusowa, TAT – Trasa Autobusowo-Tramwajowa

Miał bronić miasta, a stał się pomnikiem dla brata

Wzgórze Liebicha, Wzgórze Partyzantów, Bastion Sakwowy, Brama Sakwowa, a nawet Wzgórze Miłości. Tymi nazwami w ciągu wieków określano miejsce, któremu dziś baczniej się przyjrzymy. Zmieniające się w ciągu wieków określenia świadczą o tym, jak wielu zmian doświadczyło ono w swojej historii. Ale zacznijmy od początku.

Juliusz Woźny

W średniowieczu stała tu Brama Sakwowa zamykająca ulicę Sakwową. Skąd taka nazwa? Pochodziła od cechu wytwórców sakiewek, którzy działali w pobliżu tego miejsca. Zapewne mieli obowiązek bronić tej części miejskich murów, jak nakazywały średniowieczne prawa.

Miejska twierdza

W roku 1571 Hans Schneider von Lindau, wybitny fortyfikator, zmodyfikował to miejsce, zmieniając je w Bastion Sakwowy. W podziemiach powstały kazamaty, w których gromadzono zapasy broni i żywności. Usytuowano tam także cele. Powyżej wzniesiono nadszańce i działobitnie. Z końcem wieku dodano jeszcze płaszcz ziemny i kontrgardę, dzięki czemu bastion zaczął górować nad otoczeniem, ułatwiając obserwację i ostrzał przedpola. Mimo tak znakomitych fortyfikacji w roku 1807 wojska francuskie zdobyły Wrocław. Dowódca Francuzów Hieronim Bonaparte (rodzony brat Napoleona) w odwecie za stawiany przez wrocławian opór, kazał rozebrać mury miejskie. W ten sposób bastion stracił znaczenie militarne i pod nazwą Wzgórze Sakwowe stał się częścią miejskiej promenady. I tu wkraczają na scenę bracia Gustaw i Adolf Liebichowie.

Pomnik dla brata

Bracia zbudowali na Klecinie jedną z trzech pierwszych cukrowni we Wrocławiu, potem zainwestowali w budowę kolei żelaznej. Wszystko z ogromnym zyskiem! A że byli też mecenasami sztuki, więc gdy w roku 1849 we Wrocławiu postanowiono zagospodarować miejsca pozostałe po rozebranych murach, bracia włączyli się w te prace w roli fundatorów. W tym czasie niespodziewanie zmarł Gustaw. Adolf zapragnął upamiętnić brata, wznosząc prawdziwie imponujący monument. Tak powstało Wzgórze Liebicha, zaprojektowane przez Karola Schmidta.

Żeliwne latarnie

ZBIORY MUZEUM MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Na pierwszym planie doskonale widoczne filary, otaczające atrium, do którego można było zajrzeć od góry poprzez zabezpieczające balustrady

Inwestycja została ukończona w roku 1867. Na najniższej kondygnacji w zbocze wzgórza wkomponowano atrium, czyli otwartą od góry przestrzeń otoczoną arkadami. W jej wnętrzu zainstalowano fontannę. Bowiem koncepcja całości nawiązywała do wzorów antycznych oraz renesansowo-klasycystycznych. Po jakimś czasie atrium zostało pokryte stropem. W ten sposób powstał jeszcze jeden taras widokowy. Na kolejnej kondygnacji wzniesiono arkadowe półkole, stanowiące tło dla drugiej fontanny. Po obu stronach były tak zwane seriliana. To architektoniczne elementy nawiązujące do wyglądu łuku tryumfalnego. Na szczyt wzniesienia można było wejść po usytuowanych na osi kompozycji stopniach. Stamtąd ponad balustradami, wieńczącymi arkady, rozciągał się widok na fosę i usytuowane wśród zieleni piękne gmachy.

Wzgórze wieńczył piękny trzypiętrowy belweder, z gloriettą, czyli kolumnową nadbudówką, zamkniętą kopułą. Obiekt miał wartość ponad 70 tys. talarów. Aby zrozumieć, że był to dar prawdziwie królewski, musimy sobie uwiadomić, że budżet miasta w tym czasie wynosił 30 tys. talarów.

Oryginalne barwy

Miejsce rekreacji

W XIX wieku było to jedno z najchętniej odwiedzanych miejsc rekreacji. Znajdowała się tu pijalnia wód. Potem do oferty dołączono, mimo sporych protestów, piwo. Na tarasie belwederu można było sączyć kawę, a nawet skonsumować obiad. Koncerty plenerowe, kontakt z zielenią, pokazy sztucznych ogni, zimą jazda na łyżwach po zamarzniętej fosie to kolejne z atrakcji, które oferowało Wzgórze. Stan taki trwał aż do roku 1942, gdy kazamaty pod wzgórzem przekształcono w schrony przeciwlotnicze. Po ogłoszeniu miasta twierdzą w roku 1944 w podziemiach zlokalizowano sztab obrony „Festung Breslau". Wtedy dowództwo twierdzy kazało wysadzić belweder. Stanowił znakomity punkt orientacyjny dla sowieckiej artylerii.

Nowe losy

Po wojnie obiekt nosił nazwę Wzgórza Miłości. Ktoś błędnie odczytał nazwisko Liebich jako „Liebe", czyli miłość. Potem nadano mu nazwę Wzgórza Partyzantów. Mimo że obiekt był w kiepskiej kondycji, organizowano tu imprezy. Za beztroskę i zaniedbania władz zapłacili uczestnicy Żakinady w roku 1967. 10 maja, podczas święta studentów, doszło do katastrofy budowlanej. Zginęła jedna osoba, kilka zostało rannych. W latach 70. rozpoczęto prace remontowe, a w latach 90. powstał tu cieszący się wątpliwą sławą klub „Reduta".

Dziś miasto postanowiło wrócić do pierwotnej koncepcji. Trwają prace budowlane i rekonstrukcyjne neorenesansowych tarasów, arkad, detali. Nad balustradami pojawiły się żeliwne latarnie, jak te, które niegdyś oświetlały architekturę Wzgórza. Konserwatorzy odkryli oryginalną barwę tynków. Zobaczymy tam błękity i czerwienie. Na odkrytych i ustabilizowanych starych fundamentach zostanie w piaskowcowym kręgu zainstalowany imponujący wodotrysk.

› Zobacz wideo na WROCŁAW TV

LEŚNICA

MOS przy Kieleckiej ma wielofunkcyjne boisko

Było uroczyste przecięcie wstęgi, koncert wychowanek i krótki występ cheerlederek. W poniedziałek 19 marca w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii przy ul. Kieleckiej na Złotnikach otwarte zostało nowe, wielofunkcyjne boisko.

Maciej Wołodko

TOMASZ HOŁOD

Uczennice MOS przy ulicy Kieleckiej występują podczas uroczystości otwarcia boiska 19 marca

Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii to szkoła z internatem. Całodobową opieką obejmowane są tu dzieci i młodzież, które mają w życiu nieco pod górkę.

– Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii to placówka, która ratuje dzieciaki z opresji i z takiej też często niemocy, którą mają jeśli chodzi o szkołę, jeśli chodzi o zachowanie, jeśli chodzi też o obcowanie z rodziną, z rodzicami. To są dzieciaki, które mają problemy, które da się rozwiązać. MOS po prostu ratuje dzieciaki. I ci ludzie na Kieleckiej robią wspaniałe rzeczy, niesamowite rzeczy – podkreśla Paweł Szubart z Fundacji To DLA WAS, który od 14 lat organizuje dla wychowanków MOS z Kieleckiej dodatkowe zajęcia sportowe.

Uczniowie MOS przy Kieleckiej mogą teraz korzystać z boiska do piłki nożnej i koszykówki oraz z siłowni plenerowej. Wartość inwestycji to 1,2 miliona złotych.

– Sport też jest rodzajem terapii, jest sposobem wyzwalania pozytywnej energii. Uczy mądrej rywalizacji. Uczy także mądrego współzawodnictwa i współpracy. Dlatego dbamy o infrastrukturę sportową przy naszych placówkach edukacyjnych i także właśnie w takich miejscach. Bo oni tutaj na co dzień mieszkają i się uczą, potrzebują mieć dobre warunki – mówił podczas otwarcia prezydent miasta Jacek Sutryk.

PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

Las kieszonkowy wyrośnie przy SP na Podwalu

W pierwszy dzień wiosny (21.03) przy Szkole Podstawowej nr 71 odbyło się sadzenie lasu. Będzie złożony z rodzimych gatunków drzew i krzewów. Nie będzie duży, ale dzięki zastosowaniu metody japońskiego botanika Akiry Miyawakiego, ma rosnąć znacznie szybciej.

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Pierwszy dzień wiosny to idealna pora na sadzenie szkolnego lasu

Maciej Wołodko

Las kieszonkowy polega na nasadzeniu w dużym zagęszczeniu drzew i krzewów na małej powierzchni tak, by stworzyły kompletny biosystem leśny. Drzewa posadzone metodą Akiry Miyawakiego rosną szybciej, dzięki czemu wychwytują więcej dwutlenku węgla. Las kieszonkowy produkuje tlen, poprawia retencję i staje się siedliskiem dla zwierząt.

W Polsce jest ich raptem kilka. We Wrocławiu pierwszy mikrolas złożony z ponad 600 sadzonek pojawi się na Podwalu u zbiegu z ul. Kołłątaja, obok Szkoły Podstawowej nr 71. Jest to wspólna inicjatywa firmy Endress+Hauser i Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu. Na powierzchni niecałych 200 mkw. 21.03 posadzono ponad 30 rodzimych gatunków drzew i krzewów. Gdy wyrosną, będą stanowić zieloną ścianę akustyczną. Jak przekonują inicjatorzy przedsięwzięcia – obniżą hałas nawet o 10 dB.

Las kieszonkowy we Wrocławiu powstaje w ramach programu dla darczyńców Zielony Mecenat. Miasto zachęca w nim do tego, by zostać sponsorem zielonego projektu, np. nasadzeń drzew, krzewów czy rabat bylinowych w mieście. Mecenasem kawałka miejskiej zieleni może zostać każdy – firma, organizacja, osoba prywatna.

› Więcej informacji na wroc.city/zielony-mecenat.

Zobacz cmentarz Osobowicki inaczej

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu zaprasza na Spacery Śladami Mogił Żołnierzy Wyklętych. To projekt edukacyjny skierowany do młodzieży szkół licealnych i mieszkańców Wrocławia, którzy chcieliby dowiedzieć się o historii tego miejsca. Spacery, które prowadzą pracownicy oddziału IPN Kamila Bałchanowska i dr Krzysztof Łagojda, mają przybliżyć historię tego miejsca oraz życiorysy osób pochowanych w bezimiennych grobach. Więcej informacji pod adresem e-mail: kamila.balchanowska@ipn.gov.pl lub numerem 604 853 583.

Kowale już planują wakacje

Rada Osiedla Kowale już zaprasza na festyn osiedlowy na dobry początek lata. Odbędzie się 22 czerwca w godz. 15-23 przy Centrum Aktywności Lokalnej na ul. Ełckiej 34. Zapiszcie sobie tę datę w kalendarzu i... byle do lata.

Porządki na osiedlu Powstańców Śl.

Zieleń niszczona przez parkujące samochody czy zablokowany dojazd i dojście do śmietnika – te problemy mieszkańców podwórka pomiędzy ulicami Pocztową, Sztabową i Sudecką już wkrótce rozwiąże zaplanowany tam remont. Zarząd Zasobu Komunalnego podpisał już umowę na inwestycję, która będzie finansowana z Funduszu Osiedlowego. Najważniejszą nowością będzie wybudowanie na podwórku półpodziemnych pojemników zbiórki odpadów. Będą to pierwsze takie pojemniki na osiedlu Powstańców Śląskich. W podwórku zostaną też wyremontowane chodniki i droga wewnętrzna. Powstanie ogród deszczowy, który pomoże w naturalnym odwodnieniu terenu, pojawią się nowe nasadzenia: drzewa, krzewy, byliny, trawy. Całość będzie kosztować prawie pół miliona złotych. Prace zakończą się jesienią tego roku.

Te drogi przejdą wielką metamorfozę

Powstańców Śląskich, Pułaskiego, Gajowicka czy Szczytnicka – m.in. te ulice będą jak nowe. Trwa projektowanie ich generalnych remontów. Absolutną zmianą jakościową będzie druga nitka na Jagodno uzupełniająca budowaną Trasę Autobusowo-Tramwajową. Każda z tych inwestycji uwzględnia zieleń, potrzeby rowerzystów i pieszych. Warto zaznaczyć, że poniżej wymieniamy tylko część ulic, które miasto będzie modernizować lub rozbudowywać. Nie ma tu choćby takich, które przejdą kompleksową wymianę nawierzchni. To niezależny program, któremu np. tej wiosny podlega 15 ulic.

Bartosz Chochołowski

Miasto się nie zatrzymuje: trwają już prace na Wilkszyńskiej na Marszowicach (północna część osiedla Leśnica). Być może nie wszystkim jest znana, ale to ważny trakt, wiedzie tędy droga wojewódzka nr 336 w kierunku Wilkszyna i Pisarzowic. Jej kompleksowa przebudowa wyceniona została na 35 mln zł.

Nawierzchnia była w fatalnym stanie, brakowało chodników, o ścieżkach rowerowych nie wspominając. Drogowcy na odcinku dwóch kilometrów budują nowe sieci podziemne, nawierzchnię, przystanki, oświetlenie, przejścia dla pieszych oraz dwukierunkową drogę rowerową. Dla poprawy bezpieczeństwa wyniesione zostaną skrzyżowania.

Czteropasmowa Buforowa z wydzieloną Trasą Autobusowo-Tramwajową

To będzie prawdziwa zmiana! I nie chodzi tylko o powstającą na Jagodno Trasę Autobusowo-Tramwajową. Miasto wybuduje w ramach projektu tramwaju na Jagodno drugą jezdnię Buforowej dla samochodów. Uwaga! Dwie jezdnie, po dwa pasy w każdą stronę będą od ul. Konduktorskiej do ronda Wschodniej Obwodnicy Wrocławia.

Tym samym mieszkańcy Jagodna aż do centrum miasta będą mieli do dyspozycji dwujezdniową i czteropasmową aleję Buforową, a autobusy i tramwaje pojadą wydzieloną trasą TAT. Odcinek od pętli Kajdasza do ronda, już poza granicami miasta, będzie obejmował dodatkowe pasy busowe, w uzupełnieniu dla tramwaju na Jagodno. Konieczna tu będzie współpraca z Dolnośląską Służbą Dróg i Kolei i Gminą Siechnice, ponieważ rozwiązania wychodzą poza granice Wrocławia. Miasto zasadzi wzdłuż jezdni wysokie drzewa (podobnie jak stało się to np. na Kosmonautów).

Szczegółowe rozwiązania podłączeń poszczególnych ulic Jagodna będą ustalone na etapie projektowania i konsultowane z mieszkańcami. Ważne będą połączenia z istniejącą szkołą na Asfaltowej i planowaną nową szkołą dla Jagodna. Projektowanie drogi ma się rozpocząć jeszcze w tym roku. Realizacja zadania natomiast przewidziana jest na lata 2026-2028. W zakresie tramwaju, tras busowych miasto postara się o środki unijne m.in. z programu FENX – Transport miejski. By zbudować drogi trzeba będzie sięgnąć po środki z budżetu miasta i województwa oraz planowane programy rządowe wspierające komunikację i inwestycje drogowe.

Koszarowa będzie szersza

W tym roku zakończy się projektowanie przebudowy ul. Koszarowej.

W tym roku zakończy się projektowanie przebudowy ul. Koszarowej

Ważna droga prowadząca do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego i do Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego jest w złym stanie. Zniszczona nawierzchnia z kostki brukowej generuje hałas i utrudnia dojazd karetkom pogotowia.

Zastąpi ją asfalt. Droga będzie poszerzona o pół metra – czyli do sześciu metrów, co ułatwi autobusom swobodne mijanie się. Pojazdy będą zatrzymywać się na nowych przystankach z wiatami. Linia A będzie wtedy mogła zostać przedłużona do Sołtysowic – zgodnie z wnioskami mieszkańców. Rowerzyści będą jeździć dwukierunkową drogą, która powstanie po stronie kampusu uniwersyteckiego i szpitala.

Przedsięwzięcie wiązać się będzie z wymianą sieci podziemnych. To kluczowe przy takich inwestycjach, jednak po zakończeniu robót nikt tego nie dostrzeże. Za to na pewno wrażenie robić będą tysiące róż nasadzonych wzdłuż przebudowanej drogi. Różany pas będzie dobrze korespondować z pobliską ulicą Sportową, gdzie takie krzewy pięknie rosną między chodnikiem a ulicą. Według szacunków inwestycja wyniesie 15 mln zł.

Asfalt zamiast kostki na Powstańców Śląskich

Jedna z głównych arterii komunikacyjnych miasta zmieni swoje oblicze. Historyczna kostka nie wytrzymała współczesnego natężenia ruchu. Przez uszkodzenia nawierzchni, poruszanie się po Powstańców Śląskich powoduje hałas, nie trzyma się na niej oznakowanie poziome, a do tego nie zapewnia dobrej przyczepności. Zostanie więc zastąpiona asfaltem.

Na dniach wybrany zostanie projektant przebudowy odcinka od ul. Swobodnej do al. Hallera. Oddzielnie będzie przebiegała przebudowa pl. Powstańców Śląskich – dużego ronda w ciągu ulicy.

Plac – ze względu na swoje walory urbanistyczne i historyczne – zostanie potraktowany inaczej. Założenie jest takie, aby zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków, nawierzchnia ulicy została wykonana z kostki granitowej, co pozwoli uszanować historyczne walory miejsca, a chodniki dookoła ronda zostaną wyremontowane. Miasto poprawi także geometrię drogi.

Zmieni się także wnętrze ronda. Ścieżki rowerowe wzdłuż torów tramwajowych pozostaną w nawierzchni bitumicznej, ale te odchodzące promieniście odzyskają nawierzchnię typu parkowego. Pojawią się nowe nasadzenia.

Gajowicka z buspasami

Ważna i ruchliwa ulica biegnąca niemal równolegle do Powstańców Śląskich, od lat prosi o uwagę. Projekt jej przebudowy dobiega końca, a zamierzenia są ambitne.

Na odcinku od Zaporoskiej do Hallera powstaną, co powinno ucieszyć pasażerów MPK, wydzielone buspasy. W rejonie kościoła św. Karola Boromeusza powstanie wygodny autobusowy węzeł przesiadkowy. Większość ulicy będzie asfaltowa, choć na wyniesionych skrzyżowaniach i przy kościele będzie nawierzchnia granitowa. To efekt ustaleń z konserwatorem zabytków.

Inwestycja jest kompleksowa, zatem poza wymianą sieci podziemnych powstaną chodniki, oświetlenie, przejścia dla pieszych, przystanki, zielona infrastruktura i nowa dwukierunkowa droga dla rowerów. Ulica jest tak zaprojektowana, żeby w kolejnym etapie można było łatwo wbudować torowisko tramwajowe.

Pułaskiego dla rowerów

Odcinek od Kościuszki do Małachowskiego ma się istotnie zmienić. Projekt przebudowy powinien być gotowy w przyszłym roku. Zmieści się tu wydzielone torowisko, i nowa jezdnia z masy bitumicznej. Bardzo istotne są drogi dla rowerów, bo to jedyny odcinek, na którym ich brakowało. Powstaną również dwa nowe przejścia dla pieszych i przejazdy rowerowe na wysokości skrzyżowania z Kościuszki oraz z Małachowskiego.

Wyzwaniem będzie przebudowa sieci podziemnych. W tym miejscu jest sieć wodno-kanalizacyjna z XIX wieku. Do tego nieopodal znajduje się główny punkt zasilania w energię elektryczną, co zapewne wiązać się będzie z wymianą kilkudziesięciu kilometrów kabli średniego i niskiego napięcia.

Lepsza wersja Brodzkiej

Droga prowadząca z Maślic do Pracz Odrzańskich nie spełnia standardów ulicy służącej do lokalnego połączenia osiedli, które dynamicznie się rozbudowują. Jest to również miejsce skupiające życie lokalnej społeczności, bowiem zlokalizowane są tu: szkoła, kościół, sklepy i inne usługi. Ulicą dotrzemy również do planowanej pętli tramwaju na Maślice, a także do terenów rekreacyjnych: lasu Prackiego czy wałów nad Bystrzycą. Przebudowana Brodzka zyska na całej długości chodnik, ścieżkę rowerową, oświetlenie i nową nawierzchnię jezdni. Rozbudowane zostaną przystanki autobusowe, a łączące je przejścia wyposażone w rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego – azyle lub wyniesienia. Projektowanie przebudowy rozpocznie się jeszcze w tym roku.

Po Pomorskiej czas na Reymonta

W tym roku zakończy się remont ul. Pomorskiej. Jadąc od strony centrum na Różankę i Karłowice, z wyremontowanej Pomorskiej wjedziemy w Reymonta, której stan daleki jest od ideału. Miasto ma zadbać i o nią. Projekt przebudowy powinniśmy zobaczyć w przyszłym roku.

Wyremontowana zostanie jezdnia i torowisko, a także powstaną nowe przystanki i dwukierunkowa droga dla rowerów. Uzupełniony zostanie szpaler dębów i powstaną ogrody deszczowe. XIX-wieczna kanalizacja zostanie zastąpiona XXI-wieczną. A remont Reymonta ma być skorelowany z kompleksową modernizacją mostów Osobowickich.

Ciszej na Szczytnickiej

W pierwszej kolejności jeszcze w tym roku na Szczytnicką wejdą torowcy z MPK. Sprawa dość pilna, bowiem stan torowiska wymaga szybkich i zdecydowanych działań. Powstanie torowisko na nowej podbudowie, które izolować będzie drgania i nieco tłumić hałas. Jednocześnie będzie działać tu MPWiK modernizując sieć wodociągową.

Torowisko biegnie środkiem Szczytnickiej, a remontu domaga się ulica na całej swej szerokości. Jest on planowany, ale zanim rozpocznie się etap projektowania, miasto chce poznać pomysły i opinie wrocławian, o tym, jak powinna w przyszłości funkcjonować i jak się przeobrazić.

Nowa wizja Ruskiej

Jeśli efekt po remoncie będzie choć w części tak olśniewający, jak na prezentowanych wizualizacjach, to Ruska bez wątpienia stanie się uroczym miejscem na spędzanie wolnego czasu i wygodne dojście do Rynku. Poszerzy się rekreacyjny obszar starego miasta, gdzie wrocławianie i turyści ściągają, aby spotykać się, bawić i relaksować.

Mowa o odcinku od pl. Solnego do Kazimierza Wielkiego, gdzie pojawią się rośliny w różnych formach. Rosnąć ma tu kilkadziesiąt drzew, pnącza i struktury roślinne formujące ogródki kawiarniane. Poza nimi powstaną parkingi rowerowe, ławeczki i skwer w miejscu dawnej bramy miejskiej.

O historycznym charakterze ulicy przypominać będzie zachowany rysunek krawędzi jezdni, a także elementy torowiska. Jednak poziom ulicy zostanie zrównany z poziomem chodnika, co będzie wygodne dla pieszych i rowerzystów.

Nowe oświetlenie ma zapewnić dobry nastrój, ale późną porą będzie przygaszone, aby nie przeszkadzało mieszkańcom.

Zaparkuj i jedź komunikacją miejską

Ważnym elementem transportowego ekosystemu są parkingi P+R w sąsiedztwie przystanków lub pętli transportu publicznego. Podróż samochodem może przecież kończyć się tam, gdzie rozpoczyna się możliwość wygodnego dojazdu tramwajem, autobusem lub pociągiem. W planie jest stworzenie aż 2157 dodatkowych miejsc postojowych.

Wizualizacja przedstawia, jak ma zmienić się ul. Ruska

W symulatorze starości poczuli się jak seniorzy

Zakładamy obciążenia na stawy, przez które czujemy ograniczenia ruchowe, później na oczy specjalne gogle zmniejszające pole widzenia. Bierzemy laseczkę, by pomogła nam przy chodzeniu. Wolontariusze pomagający seniorom przetestowali symulator starości, by poczuć, z jakimi ograniczeniami zmagają się ich podopieczni.

Paulina Czarnota

Na co dzień, gdy zdrowie dopisuje, nie zastanawiamy się, jak to jest żyć z ograniczeniami ciała, aż do momentu, w którym się pojawią. Jak zauważają wolontariusze ze Stowarzyszenia mali bracia Ubogich, którzy wzięli udział w warsztatach w Klinice Geriatrii przy ul. Chałubińskiego we Wrocławiu, przeżycie takiej symulacji na własnym ciele daje możliwość większego zrozumienia seniorów i skłania do refleksji na temat naszych codziennych wyborów, które wpłyną na nasze zdrowie w przyszłości.

Lekcja empatii

Wraz z wiekiem u każdego pojawiają się stopniowe ograniczenia, a nawet zanikanie zdolności fizycznych. Symulator starości pokazuje ograniczenia osób starszych, obrazując, jak trudne jest codzienne życie i wykonywanie podstawowych czynności. W kilka minut możemy się przekonać, jak ciężkie jest codzienne funkcjonowanie seniora.

– Z takimi ograniczeniami bałabym się wychodzić na ulicę – mówiła po przetestowaniu symulatora starości wolontariuszka Małgosia Miałkowska. Wtóruje jej koleżanka ze Stowarzyszenia mbU Małgosia Szymańska, która dodaje, że po schodach na pewno nie dałaby rady iść i nic dziwnego, że seniorzy często boją się wychodzić z domu, przestrzeni, którą znają i czują się bezpiecznie.

Z symulatora korzystają także studenci medycyny. – Uczą się empatii, cierpliwości i właściwego podejścia do schorowanych starszych pacjentów. To doświadczenie uwrażliwia na problemy i potrzeby seniorów – przyznaje dr Małgorzata Szymala-Pędzik z Kliniki Geriatrii we Wrocławiu.

Jak się „dobrze" starzeć?

Czy jest przepis na spowolnienie starości? Jak „dobrze", czyli zdrowo i radośnie się starzeć? Pani dr Małgorzata Szymala-Pędzik zdradza kilka wskazówek. – Powinniśmy jeść mniej i zdrowiej. Badania na szczurach pokazały, że były one wtedy sprawniejsze i żyły dłużej w dobrej formie. Zadbajmy o naszą aktywność fizyczną – zalecane jest 150 minut w tygodniu dla zdrowego serca. Pamiętajmy, żeby leczyć choroby przewlekłe. A w zapobieganiu demencji polecam taniec i naukę języka obcego w średnim wieku, czyli najlepiej tańczyć z obcokrajowcem – uśmiecha się pani dr Szymala-Pędzik.

A także radzi, żeby utrzymywać pogodny stosunek do świata i siebie.

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Dr Małgorzata Szymala-Pędzik zakłada obciążniki na stawy wolontariuszce Małgosi Miałkowskiej

Wolontariuszka Małgosia Miałkowska w symulatorze starości

– Wybaczajmy sobie błędy – dodaje.

Ważne są także kontakty z ludźmi, bo samotność jest przyczyną wielu chorób.

Stop samotności

Według raportu „Samotność wśród osób 80+" Stowarzyszenia mali bracia Ubogich z 2023 roku, dla 94 proc. badanych seniorów relacje z bliską rodziną są bardzo ważne, a prawie połowa, bo aż 48 proc. osób odczuwa brak towarzystwa. Aż 72 proc. osób starszych utraciło swoich bliskich.

Spędzenie świąt wielkanocnych samemu to dla nich trudna sytuacja. Osoby osamotnione są znacznie bardziej podatne na wiele problemów ze zdrowiem, także psychicznych.

– Poczucie osamotnienia, brak relacji z drugim człowiekiem stanowią bodziec stresowy dla organizmu. Deprywacja kontaktów z drugim człowiekiem odbierana jest przez mózg niczym głód na poziomie fizycznym. Kondycja psychiczna ulega pogorszeniu w połączeniu ze stresem i zaburzeniami w neurochemii mózgu, które w przypadku osób starszych mogą być jeszcze silniejsze. Już sam stres niekorzystnie wpływa na pracę mózgu, m.in. pamięci czy regulację emocjonalną. W prewencji choroby Alzheimera relacje z drugim człowiekiem są kluczowe – tłumaczy dr nauk biologicznych Joanna Podgórska, neurobiolożka.

– W okresie świątecznym, gdy jesteśmy w pewnym stopniu przyzwyczajeni do spędzania czasu z bliskimi, poczucie osamotnienia potęguje u seniorów pozbawionych takiej możliwości. Pogłębia stany depresyjne czy anhedonię. Utrzymywanie relacji z drugim człowiekiem stanowi realny czynnik neuroprotekcyjny, czyli chroniący mózg każdego człowieka – mówi dr nauk biologicznych Joanna Podgórska, neurobiolożka.

> *Osoby osamotnione są znacznie bardziej podatne na wiele problemów ze zdrowiem, także psychicznych.*

Wiosna jest nadzieją na zmianę i odzyskanie sensu. Wielkanoc to dla wielu seniorów pierwsza od dawna okazja do wyjścia z domu, spotkań i złapania promieni słońca. Dlatego działające od ponad 20 lat Stowarzyszenie mali bracia Ubogich organizuje wielkanocne śniadania dla podopiecznych z 13 polskich miast, stwarzając starszym osobom możliwość spotkania z innymi ludźmi. Dla samotnych seniorów to szansa, aby znów poczuć rodzinną atmosferę.

Wolontariusze czekają

Jeśli jesteś osobą samotną, brakuje ci towarzystwa do rozmów, spacerów, to Stowarzyszenie mbU zaprasza do kontaktu. Zajmuje się koordynacją wolontariatu towarzyszącego, w ramach którego niemal 700 wolontariuszy z całej Polski regularnie odwiedza swoich podopiecznych. Organizowane są także wycieczki oraz spotkania świąteczne podopiecznych i wolontariuszy.

Nie daj się samotności! Więcej dowiesz się pod numerem telefonu: 600 615 110 (czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12–14) lub wysyłając wiadomość e-mail: kontakt@malibracia.org.pl.

Szczegółowe informacje znajdziesz na stronie: www.malibracia.org.pl.

Wielkie gwiazdy przyjadą do Wrocławia

Aktorzy znani z kina i seriali oraz reżyserzy przyjadą na początku kwietnia do Wrocławia. 6 kwietnia ruszają dwa wielkie filmowe festiwale: po raz 13. Festiwal Aktorstwa Filmowego, a po raz 17. Festiwal Reżyserii Filmowej. Obie imprezy potrwają do 11 kwietnia.

Robert Migdał

Oba wydarzenia odbędą się w OHKINO Arkady Wrocławskie, ul. Powstańów Śl. 2/4. Galę otwarcia poprowadzą wspólnie Ania Samusionek i Artur Żmijewski. Popularny Ojciec Mateusz wystąpi tego wieczoru w podwójnej roli jako aktor i reżyser filmu „Sami swoi. Początek", za który został nominowany do nagrody głównej. Na zakończenie wieczoru widzowie zobaczą ten film.

Podczas gali wręczone zostaną też pierwsze nagrody specjalne. Za wybitne osiągnięcia w reżyserii filmowej Kryształowego Dzika otrzyma Radosław Piwowarski, a nagrodę za twórczą współpracę aktora z reżyserem Magdalena Zawadzka. Platynowy Szczeniak, nagroda za wybitne osiągnięcia w aktorstwie filmowym, trafi do rąk Wiktora Zborowskiego. Więcej nominowanych poznamy 28 marca, gdy odbędzie się konferencja prasowa. Na razie wiadomo, że o statuetkę Złotego Dzika powalczy ośmioro reżyserów, a o Złote Szczeniaki w kategorii pierwszo- i drugoplanowa rola kobieca i męska, czternaścioro aktorów.

Kolejne dni to przede wszystkim projekcje filmów konkursowych i spotkania m.in. z Gabrielą Muskałą, Zbigniewem Zamachowskim, Anną Seniuk oraz spotkanie autorskie z Feliksem Falkiem, połączone z promocją jego najnowszej książki „Gmach". Na niedzielę 7 kwietnia o godz. 14 zaplanowano spotkanie przyjaciół zmarłego przed dwoma miesiącami wybitnego reżysera i wieloletniego przewodniczącego jury FRF Janusza Majewskiego. W spotkaniu, które poprowadzi pomysłodawca i dyrektor obu festiwali Stanisław Dzierniejko, uczestniczyć będą: Magdalena Zawadzka, Artur Żmijewski, Wiktor Zborowski, Feliks Falk, Filip Bajon, Waldemar Krzystek i Radosław Piwowarski.

Festiwal zakończy się uroczystą galą, która odbędzie się 11 kwietnia o godz. 19.30 w Centrum Kongresowym Hali Stulecia, ul. Wystawowa 1. Galę poprowadzą Sonia Bohosiewicz z Piotrem Gąsowskim. Tego wieczoru wręczone zostaną wszystkie nagrody, a także po raz pierwszy, medal Przyjaciel Festiwalu. Wieczór zakończy recital Hanny Śleszyńskiej.

Wstęp jest bezpłatny na wszystkie wydarzenia festiwalowe. Trzeba tylko odebrać wejściówki, które będą dostępne od 30 marca od godz. 12 w kasach OHKINO Arkady Wrocławskie.

Wiktor Zborowski w ubiegłym roku gościł na obu festiwalach, w tym roku także przyjedzie do Wrocławia

OLEKSANDR POLTAKOVSKY

Pokolenia poznały się w Białym Dunajcu

O ludziach i 40-letniej historii obozów adaptacyjnych dla wrocławskich studentów opowiada wystawa, którą można oglądać przy ul. Kuźniczej. Ci, którzy pod Tatrami uczyli się solidarności, odpowiedzialności za drugiego człowieka, dziś nierzadko wpływają na Wrocław.

CH ZAJEZDNIA

Obozy adaptacyjne organizowane są we Wrocławiu od 1984 roku

Redakcja

Czternaście plansz ze zdjęciami, które zostały przygotowane przez CH Zajezdnia, ukazuje tatrzańskie szlaki oraz emocje i wartości, które stały się fundamentem dla środowisk skupionych wokół duszpasterstw akademickich Wrocławia.

Pierwszy obóz odbył się w 1984 roku w Małym Cichym, kolejne – już w Białym Dunajcu. Przez cztery dekady przez te obozy przewinęło się kilkanaście tysięcy młodych ludzi. Pod Tatrami uczyli się solidarności, odpowiedzialności za drugiego człowieka, a zawarte wtedy przyjaźnie często trwają do dzisiaj. Dziś wielu z dawnych obozowiczów w istotny sposób wpływa na kształt Wrocławia, pełniąc ważne funkcje w miejskich instytucjach i przekazuje wartości, które nabyli bądź ugruntowali podczas dwutygodniowych pobytów w Tatrach. – Historia obozów studenckich w Białym Dunajcu stanowi ważną część historii naszego miasta, a Centrum Historii Zajezdnia jest miejscem, w którym tę przeszłość opowiadamy – mówi dr Andrzej Jerie, dyrektor CH Zajezdnia.

Wystawa będzie prezentowana do 2 kwietnia przy ul. Kuźniczej, a od 3 do 17 kwietnia na placu przed Dworcem Głównym PKP.

Przyjdź na koncert do klubu Anima

W niedzielę 14.04 o godz. 18 w Sali Widowiskowej Wrocławskiego Klubu ANIMA, ul. Pilczycka 47, odbędzie się koncert Oli Turoń, dziewczyny o głosie ciemnym i mocnym, jak czarna kawa stawiająca na nogi, i miękkim, jak najpiękniejszy aksamit. Aleksandra Turoń śpiewa w wielu projektach muzycznych, występuje także jako solistka z Big Bandem Uniwersytetu Opolskiego. Wystąpiła jako uczestniczka w The Voice of Poland. Można jej posłuchać we wrocławskim Klubie Vertigo. Prowadzi „Pracownię muzyczną Ola Turoń". Wstęp na koncert jest bezpłatny.

WROsound: znamy datę edycji 2024

WROsound 2024 odbędzie się w tym roku 19-20.07 na zielonym placu przed wrocławskim Impartem przy ul. Mazowieckiej 17. W piątek 19.07 zagrają: Małpa gra „Kilka numerów o czymś", Bisz, Lordofon, susk & slotkakotka123 i inni. W sobotę 20.07: Christian Löffler live, Kasia Lins, Oxford Drama, Jeszcze, imasleep i inni. To już 15. edycja festiwalu. Bilety dostępne są na stronie **www.wrosound.com** w cenie: bilet jednodniowy – 119 zł, karnet dwudniowy – 219 zł.

Klasyka w Teatrze Polskim

Naukowa sztuka ze „śpiewkami" w trzech aktach to najważniejszy dramat Witkacego, ukończony w 1934 roku. Ze względu na problematykę polityczno-społeczną oraz wizjonerstwo i pasję demaskatorską dzieło porównuje się do „Wesela" Stanisława Wyspiańskiego i „Nie-Boskiej komedii" Zygmunta Krasińskiego. W opracowaniu tekstu do sztuki w Teatrze Polskim wykorzystano także fragmenty powieści Stanisława Ignacego Witkiewicza „Pożegnanie jesieni" i „Nienasycenie". Spektakl zobaczymy w sobotę 13.04 o godz. 19 na scenie na Świebodzkim. Bilety od 60 zł na **www.teatrpolski.wroc.pl/repertuar**.

Rowerem na zdrowie, dla wygody, bardziej eko

Największe polskie miasta stają się coraz bardziej przyjazne dla rowerzystów i już widać efekty: choć jest jeszcze dużo do zrobienia, z roku na rok przybywa osób, które uważają, że na co dzień – gdy trzeba dojechać do pracy albo szkoły – dwa kółka sprawdzają się lepiej niż cztery. Może ty spróbujesz już tej wiosny?

Redakcja

Regularna jazda na rowerze daje radość, pozwala zachować kondycję, dobrze wpływa na układ sercowo-naczyniowy, mięśnie i na cały organizm, nie obciążając przy tym nadmiernie stawów, a przy okazji podnosi poziom endorfin, czyli hormonów szczęścia. Ale rower, traktowany jako codzienny środek transportu, to także mnóstwo innych korzyści.

- Jest zeroemisyjną, a więc dobrą dla środowiska alternatywą dla samochodu, co ma ogromne znaczenie w walce z kryzysem klimatycznym i zanieczyszczonym powietrzem.
- Nie jest uciążliwy. Nie hałasuje, nie korkuje ulic, zaparkowany zajmuje mniej niż 1 mkw.
- Jest tani w użytkowaniu – nie trzeba wydawać na paliwo, parkingi, bilety etc., a ewentualne naprawy kosztują o wiele mniej niż w przypadku samochodu.
- Pozwala oszczędzać czas. W zakorkowanym mieście, na kilkukilometrowym dystansie, może być szybszy niż jakikolwiek inny środek transportu.
- Daje niezależność. Można nim dotrzeć niemal wszędzie i niemal wszędzie go zaparkować. Da się na nim jeździć prawie przez cały rok, zwłaszcza że zimy są coraz cieplejsze.

Są oczywiście także minusy, np. może nas złapać deszcz, a bez odpowiednich akcesoriów (sakw, toreb) trudno zwykłym rowerem przewozić zakupy, jednak to kwestia odpowiedniego przygotowania do jazdy.

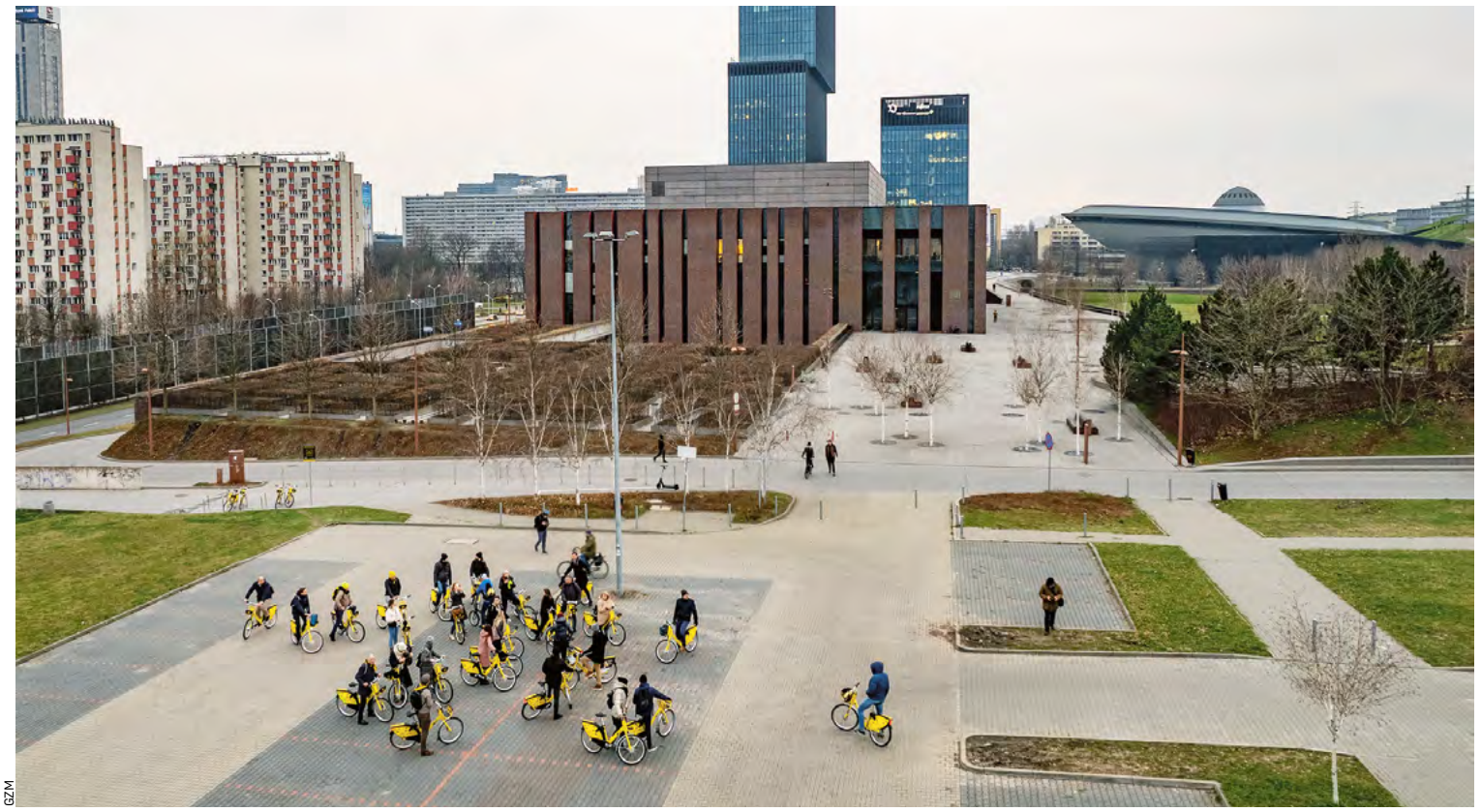

GZM

25 lutego w Katowicach zaczął działać Metrorower – największy w Polsce i trzeci największy w Europie system miejskich wypożyczalni rowerów

Więcej dróg rowerowych w Katowicach i Warszawie

Co robią polskie miasta, by zachęcić swoich mieszkańców do korzystania z rowerów? Przede wszystkim rozwijają infrastrukturę rowerową – drogi rowerowe i pieszo-rowerowe, wydzielone pasy dla rowerów – by jazda na dwóch kółkach była bezpieczna i wygodna. Jak ustalili eksperci Polskiego Instytutu Ekonomicznego (podajemy za businessinsider.com.pl): „w ostatnich 10 latach polskie miasta wojewódzkie zwiększyły liczbę dróg rowerowych z 1430 km do 3480 km. To wzrost o 143 proc.".

Spośród miast Unii Metropolii Polskich największy wzrost nastąpił w Katowicach (264 proc.), z kolei wśród wszystkich miast wojewódzkich, najwięcej kilometrów dróg rowerowych jest w Warszawie.

W(y)kręcające akcje

Polskie miasta, w tym miasta UMP, organizują najróżniejsze akcje zachęcające mieszkańców do korzystania z roweru jako codziennego środka transportu. Przykładem może być kampania Miasta Gdańsk „Rowerem do pracy i szkoły – Kręć kilometry dla Gdańska", której celem jest zmotywowanie mieszkańców do regularnej jazdy na rowerze również w chłodniejszych miesiącach, a także promocja zdrowego stylu życia i zmiany nawyków związanych z poruszaniem się po mieście. Mieszkańcy mogą (indywidualnie lub drużynowo) wziąć udział w grze rowerowej, a wszystkie „wykręcone" kilometry są przeliczane na punkty.

UNIA METROPOLII POLSKICH
IM. PAWŁA ADAMOWICZA

Ci, którzy mają ich najwięcej, otrzymują nagrody (można też przekazać je na rzecz Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt).

Ubiegłoroczna, 11. już, edycja kampanii trwała od 1 września do 30 listopada. Wzięły w niej udział 493 firmy, 47 szkół średnich, 13 uczelni i 35 dzielnic, co przełożyło się na 6215 aktywnych uczestników, który wykręcili wspólnie ponad 3,6 miliona kilometrów (w poprzedniej edycji było ich łącznie 2,5 miliona). „Gdyby ten dystans został pokonany przy pomocy samochodów, do atmosfery zostałoby wyemitowane ok. 918 ton CO_2" – czytamy na stronie www.gdansk.pl.

Są też akcje adresowane do najmłodszych, np. Rowerowy Maj, który po raz pierwszy odbył się w Gdańsku w 2014 roku, a teraz jest największą w Polsce kampanią, zachęcającą przedszkolaki i uczniów szkół podstawowych do korzystania z dwóch kółek w drodze do szkoły.

Uczestniczą w niej także inne miasta UMP, w ubiegłym roku były to: Gdańsk, Kraków, Warszawa i Wrocław.

System rowerów miejskich

W wielu największych polskich miastach można wypożyczać rowery miejskie. We Wrocławiu jest ich w tym sezonie 2300, do tego 100 elektrycznych i 34 niestandardowe (tandemy i rowery transportowe).

W innych miastach jest podobnie, choć np. rowery miejskie zlikwidowano w Poznaniu, a w Krakowie zmieniły się zasady: można je wypożyczać długoterminowo (1-3 miesiące).

Pedałujemy w kierunku Holandii i Danii

Pomysłów na uczynienie miast bardziej przyjaznymi dla rowerzystów jest dużo więcej. Jak czytamy w raporcie „Miasta dla rowerzystów 2023" przybywa samoobsługowych stacji napraw (z zestawem narzędzi, pompką itd.), zadaszonych parkingów dla rowerów (np. w Warszawie przy stacjach metra), a w wielu miastach cykliści mogą przewozić rower środkami komunikacji miejskiej bez dodatkowych opłat.

Urzędnicy miejscy wsłuchują się także w głos mieszkańców i wiele rowerowych projektów realizują w ramach Budżetu Obywatelskiego. Organizują rozmaite rowerowe wydarzenia oraz działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Bardzo wiele dobrego wynika ze współpracy z rowerowymi stowarzyszeniami.

Polska nie jest jeszcze aż tak przyjazna rowerzystom jak Holandia, Dania czy Niemcy, ale jest zdecydowanie lepiej niż było jeszcze przed dekadą. Jesteśmy na dobrej drodze!

Więcej niż piłka: jak pomaga WKS Śląsk

Duży klub piłkarski, jakim bez wątpienia jest Śląsk Wrocław, to nie tylko drużyna piłkarska. Z trójkolorowymi barwami identyfikują się tysiące osób, co nakłada na klub dużą odpowiedzialność społeczną. Wrocławski Śląsk jest na tym polu bardzo aktywny.

Redakcja

ŚLĄSK WROCŁAW

Zaangażowanie społeczne klubu WKS Śląsk Wrocław ma kształtować dobre postawy także wśród dzieci

Choć klub często oceniany jest jedynie przez pryzmat wyników sportowych, nie sposób nie zauważyć społecznych działań, które są podejmowane przez WKS. W tym sezonie wrocławianie kolejny raz zachęcali chociażby do oddawania krwi – przy stadionie przed meczem stanął krwiobus, a we współpracy z RCKiK klub przygotował również zniżki na bilety dla honorowych dawców. W ratowaniu życia niezbędna jest też pierwsza pomoc, o czym z kolei przypominała akcja „Porusz serce", w którą Śląsk zaangażował się wspólnie z Uniwersytetem Medycznym.

Na trybunach stadionu coraz częściej można spotkać także seniorów – to efekt wspólnych działań z WCRS i fundacją „Przyszłość pokoleń". Najbardziej widoczną akcją z najstarszymi mieszkańcami naszego miasta była specjalna meczowa eskorta.

Zaangażowanie klubu często przekłada się na pomoc finansową – tak jak w przypadku licznych licytacji, choćby na rzecz WOŚP. Poza koszulkami w tym roku Śląsk wystawił na aukcję „Dzień z drużyną", który został wylicytowany za 10 tys. zł. Pomoc otrzymał też Franciszek Tokarski, piłkarz wrocławskiej akademii, który uległ poważnemu wypadkowi. Na turnieju TOKAR CUP zebrano w sumie ponad 100 tys. zł. Do wpłat na rzecz potrzebujących zachęcała również akcja Caritasu „Paczka dla Wenezueli", w którą Śląsk zaangażował się wraz z wenezuelskim piłkarzem Lewuisem Peńą.

Należy wspomnieć także o kampanii „Widzimy się", w ramach której klub wraz z Fundacją Śląska Wrocław oraz projektem Kibice Razem mówił o potrzebie poprawienia bezpieczeństwa na drogach. Do najmłodszych kibiców WKS-u trafiło kilka tysięcy odblasków. Piłkarze i piłkarki regularnie odwiedzają również dzieci oraz młodzież we wrocławskich szkołach. Nie zapominajmy, że w strukturach klubowej akademii trenuje około 400 chłopców i dziewczynek, a Śląsk posiada również drużyny ampfutbolu i blindfootballu.

Czy Kosynierzy skoszą przeciwników?

Zdobyli 11 tytułów w czasie 13 sezonów Polskiej Ligi Lacrosse. Kosynierzy Wrocław rozpoczęli nowe rozgrywki od pokonania odwiecznych rywali z Katowic oraz Oświęcimia. Zapowiadają obronę mistrzostwa Polski... odmłodzenie kadry.

T MAREKSTOR / SHUTTERLAX.COM

Lacrosse w Polsce pojawił się w 2007, w marcu 2008 – we Wrocławiu

Michał Sałkowski

Lacrosse to sport, który przypomina bieganie z siatkami na motyle po trawiastym boisku. Przy użyciu trójkątnej rakiety trzeba jak najwięcej razy umieścić piłkę w bramce rywali. W miniony weekend na boisku Stadionu Olimpijskiego wrocławianie rozgromili Spartans Oświęcim 16:3 i po wyrównanym boju pokonali 9:6 Legion Katowice.

– Weszliśmy parę lat temu na wyśrubowany poziom i chcemy go utrzymać. U progu każdego sezonu naszym celem zawsze jest mistrzostwo Polski. Ostatni raz w lidze przegraliśmy ponad 3 lata temu z ekipą Kraków Kings i był to dla nas taki mocny policzek. Od tamtej pory chcemy dominować, zdobywać kolejne mistrzostwa, ale też rozwijać się jako drużyna i jako dyscyplina. Dajemy więc sporo szans na grę wielu naszym młodszym zawodnikom – przypomina Marcin Janiszewski, zawodnik i jeden z założycieli Kosynierów.

O medale oprócz mistrzów z Wrocławia oraz ekip z Oświęcimia i Krakowa, powalczą także Kraków Kings. 6.04 w Małopolsce zagości kolejny turniej Polskiej Ligi Lacrosse. A w lipcu we Wrocławiu (19–27.07) odbędą się mistrzostwa Europy U-20 w lacrosse, czyli sprawdzian dla całej dyscypliny w naszym kraju i możliwość sprawdzenia, na jakim pułapie znajduje się młodzież. Natomiast we wrześniu (20–29.09) w miejscowości Utica nad rzeką Mohawk w stanie Nowy Jork odbędą się mistrzostwa świata w box lacrosse (halowa odmiana), na które najpewniej pojedzie także polska reprezentacja.

Tydzień w skrócie

W zaległym meczu Tauron 1. Ligi siatkarze **Gwardii Wrocław** przegrali na własnym parkiecie z faworyzowanym MKS-em Będzin 0:3 (-23, -16, -17). Po 28 z 30 kolejek rundy zasadniczej Gwardziści zgromadzili 20 punktów na swoim koncie. Daje im to 14. miejsce w tabeli, skutkujące spadkiem z ligi.

Prawdziwe święto sportów motorowych szykuje się na Stadionie Olimpijskim. 30 maja rozegra się **Red Bull Speed Ways.** W jego trakcie dojdzie do pojedynku wicemistrza świata w F1 z 2001 roku, Davida Coultharda i żużlowej legendy Betardu Sparty Wrocław, brązowego medalisty cyklu Grand Prix 2022, Macieja Janowskiego. Sportowcy będą się ścigać po przeciwległych stronach toru – Brytyjczyk w bolidzie, Polak na motocyklu. Na Stadionie Olimpijskim zaprezentują się też m.in. Adam Małysz – w samochodzie WRC oraz Jakub Przygoński w aucie driftowym.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa, 30.03, godz. 17.30, Stadion Miejski w Gliwicach, **Piast Gliwice – Śląsk Wrocław**
(Canal+ Sport3)

koszykówka

Orlen Basket Liga, 27.03, godz. 20, Hala Orbita, **Śląsk Wrocław – Anwil Włocławek**
(Polsat Sport Extra)

siatkówka

Tauron 1.liga, 27.03, godz. 17, Hala Sportowa Uniwersytetu Przyrodniczego, **Gwardia Wrocław – MKST Astra Nowa Sól**

piłka ręczna

1. Liga Centralna, 7.04, godz. 15, Hala Sportowa MOSiR, **CKS Jurand Ciechanów – Śląsk Wrocław Handball** *(TVCOM.pl)*

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Słodko-gorzki festiwal w Czasoprzestrzeni 6-7.04

Słodko Gorzko to festiwal rzemieślniczych wyrobów cukierniczych, kawy i czekolady. Najbliższa edycja już 6 i 7 kwietnia w Zajezdni Dąbie – Czasoprzestrzeń, ul. Tramwajowa 1/3. Skosztujecie słodkości, ciastek, babeczek, czekoladek. A to wszystko z najlepszych, rzemieślniczych manufaktur. Targi są częścią wielkiego festiwalu #KupujŚwiadomie (www.kupujswiadomie.pl). Ponadto w ramach festiwalu odbędą się: Dzika Uczta – zlot food trucków i restauracji, Fashion Meeting – targi mody autorskiej, Natural Beauty – targi kosmetyków naturalnych i wegańskich, Zielono Mi – targi roślin, kwiatów i dekoracji. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny. Targi czynne są w sobotę w godz. 11–19, a w niedzielę w godz. 11–18. Na miejscu jest także dostępny bezpłatny parking.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Wrocławski Festiwal Gier 6-7.04 w Hali Stulecia

To już trzecia edycja festiwalu gier One More Game. OMG to obowiązkowy punkt w kalendarzu każdego miłośnika gier. Dla starszych i młodszych, doświadczonych i początkujących graczy. Doświadczycie tu wyjątkowego połączenia gier planszowych, RPG, gier wideo, e-sportu oraz pełnej gamy tematycznych akcesoriów i gadżetów dla prawdziwych geeków. Na płycie głównej spotkacie kilkudziesięciu wystawców z grami planszowymi, fabularnymi, akcesoriami modelarskimi, hobbystycznymi oraz stoiska rękodzielników. Ponadto spotkania z gośćmi specjalnymi, prelekcje, wykłady, szkolenia – wszystko pod okiem specjalistów. A przed Halą Stulecia (ul. Wystawowa 1) – zlot food trucków. Wejście w godz. 10–17. Bilety od 23 zł na stronie wroc.city/one-more-game.

KRZYŻÓWKA NUMERU 174

1. Niezbędna w śmigus-dyngus.
2. Tradycyjne wielkanocne dzieła sztuki, które obejrzymy w Muzeum Etnograficznym.
3. We Wrocławiu mamy je pod wezwaniem: św. Jana Chrzciciela, św. Marii Magdaleny, św. Wincentego i św. Jakuba.
4. Tydzień w roku, w którym ważne są: czwartek, piątek i sobota.
5. Zielona roślina, którą ozdabia się koszyczki świąteczne, rośnie na przykład na pl. Kościuszki.
6. Okolicznościowy, przedświąteczny targ. W dawnym i obecnym Wrocławiu – na Rynku.
7. Ogród z pięknymi i cennymi okazami roślin.
8. Żółte, białe lub fioletowe – rosną na wrocławskich trawnikach w marcu.
9. Zwierzę, które przynosi prezenty, słodycze lub czekoladowe jajka.

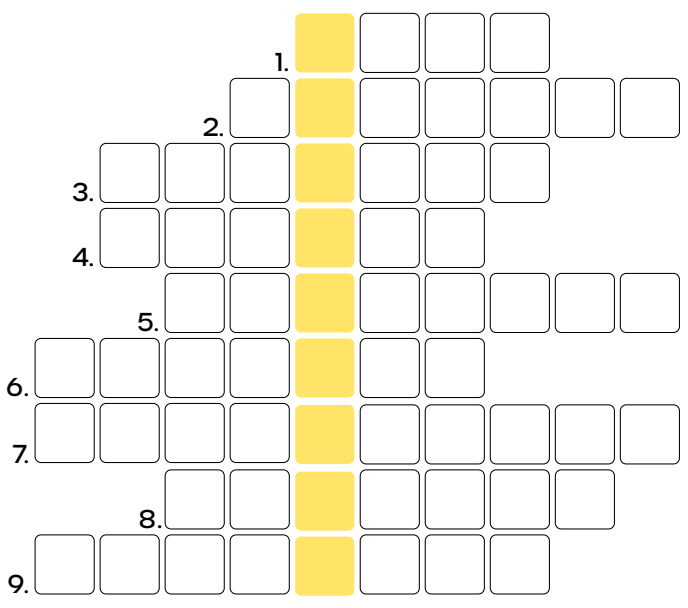

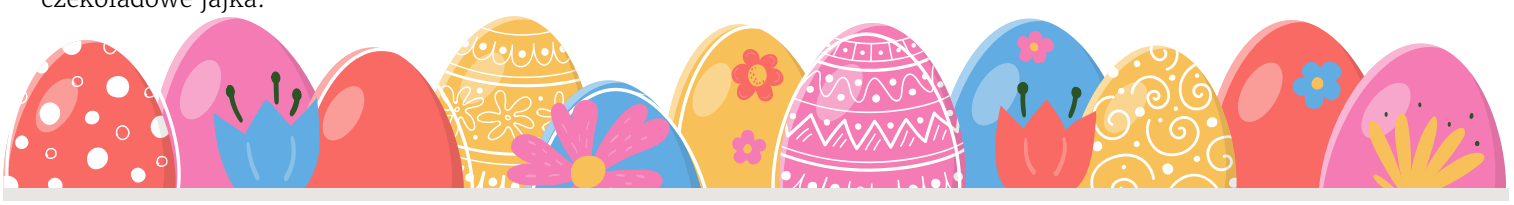

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **174.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **3 kwietnia 2024 r.** do **godz. 20.** Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **10 kwietnia 2024 r.** Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nru telefonu 71 776 71 00. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i kubek. Zwycięzcami w nr. 172 (hasło: Trasy dla Południa) zostali: pan Mateusz (bluza), pani Kinga (workoplecak) i pani Ewa (kubek). Gratulujemy!

Regulamin i RODO www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Następny numer biuletynu wroclaw.pl już od 4.04.2024

Pełne archiwum w internecie na www.wroclaw.pl/biuletyn

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8.00-18.00)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22 , 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7.00-21.00)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794 123 124**
Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**
Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**

WROMIGRANT
Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9.00-17.00)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12.00-16.00)

Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Paulina Czarnota

DRUK
AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław